

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRSSKRIFT
FOR
FORENINGEN ANKERHUS

1957

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

ÅRSSKRIFT

FRA ANKERHUS 1957

.

MAGDALENE LAURIDSEN

— for tanker, som tænkes, men ikke
blev sagt,
har du været talsmand og tolk.
Gik strømmen imod
med styrke du stod
og sviglede aldrig dit folk.

Ja, Magdalene Lauridsen var talsmand for hjemmenes kvinder. Overfor offentligheden, overfor myndighederne, overfor regering og rigsdag talte hun deres sag, fremmede hun deres interesser, tolkede hun deres følelser. Ikke sådan at forstå, at hun var valgt dertil — hun var ikke formand for nogen organisation, ikke medlem af rigsdagen — men hun var kaldet dertil, og i kampen for sine ideer havde hun i realiteten det store flertal af landets husmødre bag sig. Der eksisterede et bemærkelsesværdigt tillidsforhold mellem Magdalene Lauridsen og den jævne, danske husmor, og denne kendsgerning bidrog nok ikke blot til hendes indre kraft, men også til den vægt, man fra alle sider tillagde hendes opfattelse.

Et sådant tillidsforhold må bygge på gensidig respekt, og det var noget for fru Lauridsen meget karakteristisk, at hun nærede stor respekt for den jævne husmor og for hendes virke. Men lige så dybt forankret i hendes sind

var respekten for folkestyret — rigsdag, regering, embedsmænd og kongehus — og netop derfor betød de skiftende politiske magtforhold for hende ingen hindring. Hun gik simpelthen ud fra, at enhver fornuftig minister og rigsdagsmand var i stand til at se det rimelige og hensigtsmæssige i hendes ideer og ønsker eller i alt fald ville kunne overbevises derom. Da hun aldrig søgte egen fordel, viste denne opfattelse sig rigtig, og hun havde venner blandt ledende politikere i alle lejre. Også i centraladministrationen — først og fremmest i undervisningsministeriet — nød hun stor tillid og mødte megen venlighed lige fra departementschefen til den yngste betjent.

En væsentlig årsag til den tillid, fru Lauridsen således mødte, var hendes absolutte troskab mod hendes virkes bærende idè. Hun var ingenlunde stædig eller usmidig, tværtimod. Gik det ikke at få en tanke gennemført på den måde, hun først havde tænkt sig, så havde hun straks et nyt forslag parat. Det gjaldt for hende først og fremmest om at få begyndt og derefter at finde frem til praktiske forbedringer. Faktisk kombinerede hun med sans for de store linjer forståelse af de praktiske detaljer, og denne kombination var nok en del af hemmeligheden ved hendes succès. Hendes frodige fantasi kunne nok af og til lede hende på afveje; men endte sporet blindt, var hun straks klar til at følge et nyt.

Magdalene Lauridsen havde både i tale og skrift sit eget helt personlige sprog. Det voldte hende ofte store vanskeligheder at skrive en artikel eller udarbejde et foredrag, men hun arbejdede med stoffet, til det fik den ønskede, for hende karakteristiske form og ejendommelige klarhed. Også på sin gernings andre områder var hun en slider af rang, utrættelig både i færd og i tanke. Ikke blot kom

hun, når nogen kaldte; hun tog selv initiativet til at besøge så denne, så hin egn, til at sætte i gang, til at bygge op. Ved sin egen indre ild fik hun evnen til at begejstre andre, og ved sin egen stærke tro fik hun andre befæstet i deres forsæt.

Fru Lauridsen havde også journalisttække! Når hun viste sig i snapstinget, kunne hun være sikker på besøg af bladfolk, som gerne lyttede til hendes særprægede opfattelse af tidens spørgsmål og endte med at skrive noget, der fremmede den sag, hun særlig interesserede sig for. Hendes farverige personlighed tiltrak og tiltalte pressen — hun var, som en kendt redaktør engang sagde, »godt stof«. Morsomt nok kunne fru Lauridsen selv godt lide denne publicity, kunne oven i købet kokettere lidt med både ydre og sind på en henrivende umiddelbar måde, som ingen kunne stå for.

Trods al den anerkendelse og virak, der blev hende til del, forblev Magdalene Lauridsen livet igennem et ydmygt menneske. Ikke sådan at forstå, at hun undervurderede sin egen betydning eller sit eget værd i virkelighedens verden; selv om hun ikke gav udtryk derfor, var hun sig denne bevidst. Men i forholdet til sin sag, sit folk og sin Gud var hun af sindet virkelig ydmyg — ordene »Alt af nåde« var for hende hele sandheden.

I forholdet til sine medarbejdere virkede fru Lauridsen stedse inspirerende. Ved lærermøder fremlagde hun sine ideer, eller hun refererede små og store begivenheder så alle lyttede. Hun kunne også fortælle livfuldt om husholdningssagens historie, men hun var ikke at formå til at nedskrive sine erindringer. I selve skolearbejdet stillede hun sine medhjælpere frit og lod den enkelte selv tage ansvaret, men den, der ikke var sin stilling voksen, fik

hun hurtigt anbragt ved en anden virksomhed. Ved sin påpasselighed og store nøjsomhed var hun et eksempel for elever og lærere, men hun stillede store krav til dem og fandt det selvfølgelig at få disse krav honoreret. Til gengæld var hun altid parat med en hjælpende hånd, dersom nogen kom i vanskeligheder, og for landevejens riddere havde hun en svaghed; ingen gik uhjulpen fra hendes dør.

— Det er helt underligt at undvære fru Lauridsen på skolen, hvor hun lige til i foråret færdedes overalt. Selv i de senere år, hvor helbredet svigtede, fulgte hun med i alt, hvad der foregik på skolen så vel som i verden udenom, og som formand for den selvejende institution ledede hun bestyrelsesmøderne med klogskab og fremsyn. Nu er hun borte, men hendes tanker og hendes tro lever stadig på skolen og vil præge dens virksomhed langt ud i fremtiden. Vi er alle Magdalene Lauridsen tak skyldig, men vi takker hende bedst, ved at videreføre hendes værk i sagens og folkets tjeneste.

Folmer Dam.

Fru Magdalene Lauridsens sidste dage og hendes jordefærd

Årsskriftet fra Ankerhus til gamle elever og til de mennesker, fru Lauridsen mente ville være interesserede i den kontakt med Ankerhus, som det gav, betød uendelig meget for hende.

Det var altid de sene nattetimer, når der var faldet ro over huset, at fru Lauridsen sad ved sit skrivebord og gennemlevede året, der skulle skrives om. Når de første hefter forelå, var det hende magtpåliggende, at de straks blev bragt til skolens nærmeste medarbejdere — og hun kunne længes efter et anerkendende ord, som man jo nok var for sparsom med.

Fru Lauridsen havde sin egen måde at få det frem på, hun syntes der skulle siges også i årsskriftet, bl. a. om: De, der gik bort. Ja — nu er hun selv blandt dem. Der er siden fru Lauridsens død skrevet og talt mange kønne, gode og værdifulde mindeord både om Magdalene Lauridsen og Mor Magda, som vi her gerne vil takke gamle elever, gamle medarbejdere, gode venner og slægtninge for.

Fru Lauridsens sidste dage formede sig så godt — så smukt, så roligt — i det fjerne kunne hun nok høre de unge piger »kvidre«, det generede ikke, det var det akkompagnement, Mor Magda gerne ville høre fra dagligdagens rytme. Så længe hun havde kræfter til det, spadserede hun ved fru Eriksens eller ved Johansens hjælp helt op i marken, rundede den, haven og alle bygningerne — sidste gang midt i april.

Spadsereturen gennem stuerne på gl. Ankerhus mundede altid ud i de ord: bor vi da ikke kønt. Hun trængte til, at vi andre skulle glæde os sammen med hende.

Det, at hun var hindret i f. eks. at læse aviserne, gjorde at hun var taknemmelig for, når Egil Dam kom og læste dem højt for hende, ligeledes at vi tre den sidste vinter kunne spise middagsmaden sammen i havestuen.

Den 5. juli ved middagstid sov Mor Magda stille ind; hvor var vi taknemmelige for, at det føjede sig sådan, at vi kunne beholde Mor Magda hjemme og være om hende til det sidste, hun var så tålmodig, lidet fordringsfuld og meget taknemmelig. Fru Anna Eriksen var Mor Magda en uvurderlig hjælp, hun var så tryk, når fru Eriksen talte til hende og holdt hende fast i hånden.

Samme eftermiddag samlede Folmer Dam hele skolen i salen, indledte med sangen »Et jævnt og muntert virksomt liv på jord«, bragte budskabet om fru Lauridsens død og ridsede hendes liv og indsats op i korte træk og udtalte gode mindeord. Efter at have sunget »Udrundne er de gamle dage«, gik man stille hver til sit og fortsatte arbejdet. Gennem hele Sorø by vajede flagene på halv stang, og dermed viste byen Mor Magda den sidste ære.

Der var forunderlig skønt ude i haven — det var ligesom Mor Magdas kærlige ånd hvilede over det hele, flaget vajede så smukt på halv stang. Det strømmede ind med dejlige blomster og kranse, fulgt af kærlige hilsner fra nær og fjern.

Mor Magda stod i sin smukke brune egetræskiste i mellemstuen indtil hun mandag d. 8. juli blev ført op til Pedersborg kirkegård. Det skete efter hendes ønske: En aftenstund i stilhed.

Fred og hygge var der, trods alt, over stuerne, hvor man gik stille med dørene. Kl. 19 samledes vi børn, enkelte slægtninge og gode venner samt lærerpersonalet omkring bårnen for at tage den sidste afsked med Mor Magda, inden hun førtes fra sit kære Ankerhus. Efter at have sunget: »Til himlene rækker din miskundhed Gud«, talte pastor Hanson bl. a. ud fra Davids salme 119, v. 45, hvor der står: »Lad mig vandre i det fri, thi jeg har søgt dine befalinger«, og sagde: »Her er udtrykt noget, der på klar og umiskendelig måde udtrykker sider af fru Lauridsens væsen og væren: Lad mig vandre i det fri! Det lyder helt moderne, et ord, som må have tidens øren. Lad os glæde os over den megen vandren i det fri. Men hvordan vandres der? Det er jo næppe meningen, at vi blot skal vandre i det fri uden mål

og mening. Læg mærke til begrundelsen: »Thi jeg har søgt dine befalinger«. Ud i det fri — men under befaling. — Sådant havde fru Lauridsen det. I spændingen mellem de to holdninger er nøglen til at forstå hendes liv. Og her fra stammer så givet det dynamiske, det levende, det skabende, der var hendes særkende.« Længere henne, ved slutningen af talen, sagde pastor Hanson: »Og så er fru Magdalene Lauridsens tid omme. Selv om hun forlængst, som naturligt var, havde sluppet tøjlerne og ladet andre tage sig af dagens og vejens pligter, så var hun i anden forstand med til det sidste. For i sin person var hun blevet legemliggørelsen af husholdningssagen i vort land. Dens idægiver, dens organisator, institutionen selv, som det med rette er bleven sagt. Og hendes bortgang vil blive mærkbar på Ankerhus og videre ud. Nu på det sidste, som den helt gamle, kom hun til at opleve, hvad Dorothea Engelbrechtsdatter fra det 17. århundrede, præstekonen fra Bergen, gift Hardenbeck, siger i en salme:

Nu en dag jeg ældre blev,
det er som et mindebrev,
at jeg med min vandringsstav
nærmer mig den mørke grav!

Efter endnu nogle ord sang vi »Bliv hos os, mester, dagen hælder«. Fru Saxtorph tolkede dernæst lærerpersonalets tak; sagde bl. a.: Magdalene Lauridsen var nok en ener, men en ener, der fungerede *gennem samarbejde*. Hendes *hukommelse* nåede os alle. Hendes *vidtskuende evne til planlægning* satte os i gang — og holdt os i gang. Hendes *interesse for den enkelte* — ikke altid direkte udtalt, men altid tilstedeværende som en *dyb menneskelig forståelse*, den groede til venskab alt som årene gik. Ved en bære gribes man af *uafvendelighedens kulde*. Når livsfællesskabet slipper en af hænde, er man pludselig alene og fattig — men tanken på Mor Magdas samarbejde, hendes trofasthed, hendes venskab, vil for os blive en livsværdi, så længe vi lever. Det var det, vi gerne ville sige tak for.

Der blev sunget »Alt står i Guds faderhånd«, hvorefter Gunnar Dam talte smukt om Mor Magdas forhold til Peter Dams børn.

Tilslidst sagde Margaret Lauridsen: Mor Magda skal nu føres bort fra »Ankerhus«, som hun elskede i alle dets forgreninger, hun skal følges af en inderlig tak for sit kærlige og tilgivende sind — som vi bedst kan takke for og gengælde ved at værne om alt, hvad navnet »Ankerhus« indebærer.

»Den store mester kommer« blev sunget. Gunnar Dam spillede til salmerne, som han så ofte havde gjort for Mor Magda, når han var hjemme på besøg.

»Ankerhus'« gode hjælpere, slægt og venner bar kisten ud; — i gården mellem alle blomsterne stod i klynger skolens elever iført deres arbejdsdragt og sang »Dejlig er jorden« — det var meget betagende i den stille aften. Alle tog en buket eller krans i hånden og fulgte Mor Magda på hendes sidste rejse forbi seminariet, modelkøkkenet og regensen til Pedersborg kirkegård; solen ringedes netop ned, sendte sine sidste stråler så skønt mellem skyerne ned over jorden, så man uvilkårlig mindedes de mange gange vi sammen med Mor Magda havde sunget »Der står et slot i vesterled«.

Deroppe sang vi »Jeg er træt og går til ro«. Efter jordpåkastelsen og velsignelsen udtalte Folmer Dam en tak til alle og føjede til, at bedre følge kunne fru Lauridsen ikke have fået — det var hende værdigt. Så lød verset »Klokken slår« og tilslidst bedeslagene.

Det blev for os alle en dejlig mindeaften at tænke tilbage på.

Mor Magda citerede ofte verslinjerne »Foragter ej de ringe dage«. — Hendes sind til at tage dagene som de kom, de ringe som de rige, gav hende lykkelige kår.

Herigennem skal også lyde en *tak* til *alle*, der har haft sind til at give hende en venlighed — givet lidt af sin tid til et lille besøg — et kærligt brev — et smil eller en hjælpende hånd.

I dagene, hvor Mor Magda lå syg — og efter hendes død — var der så underskønt i Ankerhus' eventyrhave, ja smertelig skønt. Margueritter tittede frem alle vegne med deres glade ansigter — jasminer, roser, ja også hylden duftede omkap, alt ville ligesom vise sig og vidne om Mor Magdas kærlighed til hver lille blomst og busk i haven. De gule natlys, som Mor Magda har bragt hertil fra sin barndoms have i Jylland, lyste ligesom en egen fred over haven. Søerne var spejlblanke. Sommerens sidste fuglekor var ved at ebbe ud — og dog kvidrede og sang de uden for Mor Magdas vindue indtil de sidste dage.

»De, der gik bort« — ja, de mindekranse fru Lauridsen gennem mange år på sin egen følsomme måde flettede til årsskriftet, vil vi jo vanskeligt kunne videreføre.

Med mange gode minder og i kraft af gode råd, ja til tider formaninger, har Mor Magda efterladt os en rig arv.

Margaret Lauridsen.

Blandt de mange hilsner fra andre nordiske lande vi modtog ved fru Lauridsens bortgang, citerer vi den første fra personalet ved Statens lærerinneskole i husstell, Stabekk, den anden fra den finske nationalkomité:

»Vi vil med disse blomster sende alle på Ankerhus husholdningsseminarium vår deltagende hilsen i anledning af Magdalene Lauridsens død.

Med interesse har vi gjennom årene fulgt hennes store innsats for husholdningsopplæringen, en innsats, som også har forplantet sig til oss, og som vi føler stor taknemmelighet for.

Mange av oss har glædet oss over å møte henne under våre besøk ved Ankerhus og vi vil savne henne meget nu når hennes plass er tom.

Guðrun Akre.«

»Underrättelsen om grunsläggaren för seminariet i Ankerhus, Magdalene Lauridsen-Dam's bortgång har berört större kretsar av hushållslärarinnor i Finland, Å deras vägnar sänder Finsk Nationalkommitté för Hushållundervisning värdsam kondoleans. Samtidigt får vi framföra vår tacksamhet för de många goda initiativ, som Finlands hushållsundervisning har blivit delaktig av berömda vägbrytlaren, såsom genom personlig kontakt med henne som genom enastående livsgärning.

Katri Laine - Martta Kasurinen.«

Da fru Lauridsen altid satte stor pris på kontakten med tidligere elever, synes vi, at årsskriftet også skal rumme nogle af disses udtalelser efter hendes død.

Vi takker fru Lauridsen — alle vi, som kendte hendes store uegenlyttige arbejde og indsats for kvindernes dygtiggørelse — og vi ærer hendes minde.
Laura Vest Mogensen. Elev 1895.

Jeg er så taknemmelig for alt, hvad jeg fik med fra Ankerhus; det førte mig ad veje og baner, som jeg ellers ikke havde kunnet følge.

Marie Bregn. Elev 1913.

Når fru Lauridsen så en opgave, der skulle løses til gavn for hjemmene, gik hun ind for den sag med en ildhu og energi, som var langt ud over det almindelige.

Alma Andersen. Elev 1913.

Vi, der oplevede den lykke som elever at sidde under Mor Magdas talerstol og siden mærke, hvorledes hun utrættelig og usvigelig fulgte vort arbejde og opildnede os i stadig at finde bedre metoder og veje at gå for at bringe husholdningsoplysningen ud til alle — vi kan ikke være taknemmelige nok for, at vi mødte dette menneske.

Guðrun Larsen. Elev 1924.

Jeg er taknemmelig for at være elev af fru Lauridsen og at have så rige erindringer om et menneske, der i sig selv og i sin gerning var udtryk for, hvad flid, nøjsomhed, trofasthed og udsyn betyder for en sag og for andre.

Karen Harrekilde Petersen. Elev 1926.

Fru Lauridsen har været i besiddelse af en virkelig energi og tro på det, hun arbejdede med. Der har været udvikling og vækst over fru Lauridsens virke, og med en utrættelig energi har hun nået mangt og meget, hvor andre forlængst havde givet op.

Kristine Andersen. Elev 1928.

Måske de fleste i vor tid ikke rigtig faller, hvori fru Lauridsens indsats i vort lands kulturhistorie består, men når historien om de sidste 50 år skal skrives, vil hendes navn blive et af dem, som den yngre slægt skal lære at kende som et af landets store.

Inge Frandsen. Elev 1933.

Vi siger dig tak, Mor Magda, for hvad du var for os som lærer, menneske og forbillede.

Gedske Jacobsen. Elev 1936.

ÅRET 1957

Ved Folmer Dam

For seminariet har det år, der nu er gået, været et fremgangens år. Da det nye skoleår begyndte, stod nybygningen »Teknisk Afdeling« færdig, og d. 11. maj samledes alle de mange, som hver for sig havde bidraget til husets rejsning til en festlig indvielse, hvor der lød mange smukke og venlige ønsker for afdelingens fremtidige brug i den tekniske undervisnings tjeneste. Ved denne lejlighed og 12 dage senere, da vi samlede håndværkere og andre arbejdere med koner og kærester til en munter svingom, blev der naturligvis også fra seminariets side sagt tak for den dygtige indsats, som havde givet et så smukt resultat.

For nybygningen og dens fremtidige benyttelse bliver der andetsteds i årsskriftet redegjort. Her skal blot nævnes, at vor (bogstavelige) »trængselstid« dermed i alt fald foreløbig er forbi, ganske vist dog også som følge af den — muligvis midlertidige — nedlæggelse af kurserne til uddannelse af skolekøkkenlærerinder og af Pedersborg-børnenes hjemflytning til deres eget nye skolekøkken. Salen bruges nu kun lejlighedsvis som undervisningslokale, og flytningen af den tekniske undervisning har frigjort »det nye køkken« til anvendelse ved smågruppeundervisningen. Nu mangler vi kun elevværelser — vi har nu til stadighed elever boende i lejede værelser udenfor skolen — men det bliver der vel også råd for, om ikke før så når den 3-årige uddannelse til sin tid vil nødvendiggøre yderligere udvidelser af seminariets bygningskompleks.

Også i skolens elevtal har der været fremgang. Der dimitteredes i marts ganske vist kun 38 nye husholdningslærerinder, hvoraf 6 norske, men 42 bestod 1ste del og blev 2det års og 51 blev optaget i 1ste klasse. Adskillige aspiranter kunne vi ikke skaffe plads til, og ved optagelsesprøven var der stort mandefald. Der var 28 elever på det 3-mdrs. overvejende teoretiske kursus for viderekomne, og

det ser ud til, at der til januar vil komme et lignende antal, hvis vi da kan skaffe værelseplads i fornødent omfang.

Vi har ikke i det forløbne år afholdt noget kursus til uddannelse af skolekøkkenlærerinder, fordi undervisningsministeriet endnu ikke har taget stilling til, om skolekøkkenlærerindeuddannelsen på landet ønskes opretholdt. Hvorvidt der i fremtiden vil blive uddannet skolekøkkenlærerinder på Ankerhus står derfor endnu hen i det uvisse.

Lærerpersonalet er i år ganske som i fjor bortset fra, at *Krista Laursen* er på specialkursus i Århus og har fru *Henny Sønderby* (f. Olsen, dimt. 35) som vikar. I enkelte specialfag har vi dog timelærere udefra, i boliglære således indendørs-arkitekt *Gert Pedersen* fra København og i barnepleje sundhedsplejerske *Ester Lykkeberg* fra Ringsted.

»Foreningen af Husholdningsskoler« holdt først i okt. sit årsmøde på seminariet og på Gl. Ankerhus. Her var bl. a. udnyttelsen af de — indtil nu ved 15 skoler — oprettede maskindemonstrationslokaler genstand for drøftelse, og mødet fik, ikke mindst takket være vore flinke 1ste års et meget vellykket forløb. Et par dage senere husede vi F.D.H.'s og »Danmarks Skolekøkkenlærerindeforening«s instruktionskursus for aftenskolelærerinder og -ledere, og her havde 9 2det års i deres weekend taget hele forplejningen af de 70 kursusedtagere i entrepriser, en opgave de løste på udmærket måde. Et eksempel til efterfølgelse.

Med skolen fuld af interesserede, flittige, levende og venligt indstillede elever og med et dygtigt, loyalt og ansvarsbevidst lærerkorps, med velvilje og forståelse fra myndighedernes side og med gode hjælpere til administrationen og det så nødvendige, manuelle arbejde, går arbejdet næsten som en leg. Det er efter min opfattelse ved alt skolearbejde et helt rigtigt princip at overlade hjælperne ansvaret på hver sit område og stille dem meget frit ved opgavernes løsning. Dette har også de senere års erfaring med nye unge lærerkræfter fuldt ud bekræftet.

Året på gl. Ankerhus

Når et års begivenheder skal nedskrives vil tanker om de mange forskellige oplevelser myldre frem.

I år er det labelt af vor kære mor Magda, der stadig er i tankerne. Sommerens elever oplevede hende ikke personlig, og da vore nuværende elever onsdag den 6. november — kort efter de var kommet til skolen — var samlet oppe i dagligstuerne og der hørte fru Villemoes Andersen i Radioen mindes Magdalene Lauridsen, ja — da var det ligesom mor Magda havde været med til at modtage også disse elever. Da vi den første morgen samledes med dem, kunne jeg ikke tænke igen at begynde et nyt hold uden allerførst at nævne mor Magda — fru Lauridsen — for dem og fortælle dem, at hun var de unges ven, forstod dem og ville dem det bedste. De unge forstod måske ikke altid hende ligestraks. Mor Magda var ikke smålig, heller ikke menneskelig set, forlangte for så vidt meget af andre, men ikke mindre af sig selv; forkælede ikke sine omgivelser, men fik sine elever og hjælpere til at virke hver på deres måde. Ja, gid det må lykkes os at bibringe de elever, der søger skolen her, noget af det, fru Lauridsen anså, der kunne blive til hjælp i deres fremtidige gerning, i deres eget hjem eller andet steds.

Vinterskolen i år er ligesom sidste Vinter besøgt af 45 elever, i sommer af en flok på 30. Den 28. marts samledes vi som sædvanlig i lege-sløen, for sammen med de unge piger og en del af deres pårørende at slutte vinterens arbejde, det var sidste gang fru Lauridsen var med i en elevflok. Jeg er så taknemmelig for, at hun også ved den lejlighed lagde de unge på sinde at bevare de gode ord, som de hørte og mødte i ungdommens dage. Hun selv mindedes ofte med glæde mange af de ord, hun f. eks. havde bevaret fra sin Askovtid.

I de senere år, da mor Magda ikke selv på grund af sit dårlige syn kunne indføre elevernes navne i skolens protokol, betød det meget for hende at overvære min indskriften af dem, høre deres navne og ikke mindst, hvor de var fra, veksle smil og håndtryk med dem. Det skete desværre ikke, da vi i år begyndte sommerens kursus. Sct. Hansfesten blev aflyst, da mor Magda på det tidspunkt var ret syg. De unge elever var søde og forstående, og takket være alle gode hjælpere herhjemme og udefra, gik skoledagene som de skulle.

Med henblik på sommerens elever sagde pastor Hanson bl. a. i sin tale, inden mor Magda blev ført fra Ankerhus, at hun for dem vel nærmest har stået som noget af en myte. De har ikke engang set hende. Men de har fået en fornemmelse af, at hendes navn og Ankerhus var to sider af samme sag. Og er det sådan, de har det, så har de fået fat i den rigtige

ende, for så har de alligevel lært hende at kende. Hendes bortgang, netop medens de var her, vil sidenhen stå for dem som et minde, der gør opholdet her rigere.

Med tak til elever og hjælpere og med mange gode minder fra samværet med de unge piger i al deres forskellighed, kan vi — trods alt — se tilbage på et rigt skoleår.

Margaret Lauridsen.

Fra min barndom

Magdalene Lauridsens egne optegnelser, nedskrevet ved Sofia Christensens hjælp.

Det må anses som en stor lykke at vokse op i sunde, jævne kår på landet. Det gjorde jeg. Min far Anders Lauridsen var søn fra Grønvang i Vejen, og min mor, Melte Marie, datter fra Thorning Østergaard; jeg blev født som den ældste af 8 søskende i Holsted oppe ved den gamle grænse i en dejlig gammel gård, så gammel, at man sagde, at det spøjte. — Efter nogle års forløb flyttede mine forældre til Astrup ved Kjellerup, hvor de havde købt en nedbrændt, nyopbygget gård, hvorom de efterhånden skabte den dejligste have — og jeg tror, jeg har lov til at sige, at far også på plantningens område blev en foregangsmand. Men der var ikke meget med penge i vort hjem — en 25 øre, når vi skulle til Kjellerup marked, gav rekorden for flothed — og vi var allesammen så bange for terminen, selv om den blev klaret hver gang — det gav vist naturligt sammenhold og økonomisk sans. Vi levede selvfølgelig meget jævnt, som man gjorde den gang på landet. Spiste mælkegrød om morgenen, flæsk og kartofler til middag, men om aftenen kunne vi i høstens tid få et dyppehul i sødgrøden med saft i — og når vi skulle køre hø hjem fra engen, fik vi pandekager med stegte flæsketerninger i. — Men det var et dejligt hjem, som vi dybt savner den dag i dag.

Mine forældre var sognebåndsløserne til pastor Bruun i Levring — og i den kreds fik vi unge på egnen rige dage.

Så var jeg så lykkelig ikke alene at komme i huset hos en »faster Maren«, men også som privatlærerinde derhjemme at have en »moster Maren«, der fortalte os bibelhistorie og danmarkshistorie, så vi drømte derom om natten — jeg ikke mindst om Sorø og Valdemar den Store og hans mænd. — Og endelig føjede det sig så lykkeligt for mig, at jeg netop kom til Sorø og fik min livsgerning der. — Da jeg fik hele min skolegang hos min »moster Maren« — fru Maren Markussen — hjemme i storstuen på »Grønvangaard« i Astrup, hører hun med til barndomstiden.

Da vi var børn, syntes vi, »moster Maren« var indbegrebet af noget af det fineste og mest poetiske — vi kunne tænke os. Og når jeg har lyst til at fortælle lidt om moster Maren, skal det være fra den tid, da eventyrglansen omstrålede hende. Hun kunne ikke alene fortælle mærkelige historier og synge gamle, kønne folkeviser for os, men hendes person var forlenet med noget fint og ejendommeligt, som andre ikke var i besiddelse af.

Trods sit dårlige ben, der besværliggjorde hendes gang, var der noget sylfideagtigt over hende, som måske også noget kunne skyldes hendes svagelige helbred. Hendes øjne var underlig stærke og dybe, hendes hår gnistrende sort, og det faldt i lange bølgende lokker med et krus om ved ørerne. Hendes hænder var så fine og små, og så bar hun en guldring på sin finger. Hun havde oplevet så meget. Hun havde været med bedstemor i København til Grundtvigs jordefærd, havde set og hørt Bjørnstjerne Bjørnson, været i det fjerne Kerteminde og sunget for den kreds, valgmenighedspræst Niels Lindberg samlede. Hun havde læst til lærerinde hos Julie Hein i Odense. Goldschmidt havde besøgt hendes hjem i Thorning og forundret sig over ude på heden at finde et hjem, hvor datteren havde fortepiano og Schillers værker på boghylden. Steen Steensen Blicher havde været jævnlig gæst hos hendes bedsteforældre og fået mange af sine historier der, og præsterne Holten og Splejs kendte hun, Ludvig og Johan Bøgeskov var hendes søskendebørn og var med, da der holdtes højskole 1867-71 i bedstefars gård; de skrev digte til hende på lyserødt, udklippet papir, der lå gemt i den guldforsirede bog om Aladdin.

Da vi gik i skole hos hende, fortalte hun om liden Elna og de underjordiske på Bornholm og om Ingemann i Sorø og alle hans riddere og væbnere. Hun fortalte om Odin og Thor, om Odysseus og Jason med det gyldne skind. Hendes rige fantasi og malende fremstillingsevne havde hun sikkert arvet efter sin mor, Grethe Eskildsen, ligeledes indsugtet de toner og melodier, som Evald Tang Kristensen fik af hende og som nedskrevet skal være opbevaret på det kgl. Bibliotek.

Da vi blev ældre og hun en gammel kvinde, var der jo mangt og meget vi kom til at se på med andre øjne, men noget af det trylleri, der ombølgede hende som ung, bevarede og følte hver gang, hun sendte os, sine søsterbørn, sine sirlige, smukt skrevne breve med de mange vidtomspændende tanker og ord. Og i hendes bøger om Hylleborg og folkene på Ravnsbjerg, som dr. Feilberg i Askov også skal have glædet sig over, har hun gemt så mange af de underlige, sælsomme historier og tildragelser, som Thorningegnen var så rig på, og som hendes mor havde bevaret i sit sind og gennem sine fortællinger ladet gå videre til venner og frænder og til den næste slægt.

Siden mor døde, tænker jeg hende altid som »mu'era«, det jydsk udtryk for moder, og det, vi som børn kaldte hende for. — Dette ord

rummer det ubeskrivelige, som en mor er for sine børn, som ubevidst føles, men som i mange tilfælde vist ikke fuldt forstås eller påskønnes, så længe man ejer hende i levende live.

Hvordan var så min mor. I det ydre at se for andre en forslidt gårdmandskone i stræb for hus, gård og mange børn (vi blev efterhånden 8 søskende), men respekteret for sin dygtighed og afholdt for sin hjælpsomhed, hun var Melt Mari', man tyede til.

Men hun var også et poetisk gemyt med sans for »alt stort og skønt herneladen«. Det kom til orde i hendes nynnen, når hun med sin klare, sprøde stemme sang »et jævnt og muntert virksomt liv på jord som det, jeg ville ej med kongers bytte«, og når hun i mørkningen fortalte historier for os, men kunne også give udslag i, at hun efter en slidsom og travl formiddag kunne tage os småpiger med ud for at vise os en fuglerede, hun havde fundet i tjørnehækken.

Hun havde vist egentlig været køn som ung. Hendes mørke hår og fine, slanke hænder vidnede derom — i hendes gemmer kunne vi finde de fineste broderede ærmer og kraver, hun havde pyntet sig med. Sin ungdom har hun sikkert nydt, levet et rigt liv hjemme på Thorning Østergård, hvor der var åbne øren for tidens rørelser, hvor dørene gæstfrit stod åbne for hvem, der trængte til mad og husly som til gode råd og til åndelig oplivelse. Men hun så sig også om, var en af de første elever på Askov højskole; på herregården Lerchenfeldt ovre på Refsnæs lærte hun mejeri, der havde far også været, hvilket siden nok bidrog til, at de på deres gård i Holsted, senere i Astrup, drev et lille mønstermejeri, indtil det første andelsmejeri rejstes i sognet. Men det var et strengt arbejde at få mælkespandene afkølede og den store kærne med svinghjulet drejet. Tiderne, der i firserne økonomisk var meget trange for landmændene, gjorde, at der måtte slides og spares, alle måtte være med. Far gav os dog en tiøre for hver 100 favne roer, vi lugede og tyndede, og mor en 25-øre for hvert pund hørblår, vi kunne spinde i vor fritid. Det kunne ved ihærdighed nås på en uge, og vi nåede virkelig en vinter at tjene så meget, at vi på vort årlige sommerbesøg hos mere velhavende slægtninge kunne anskaffe gaver til dem, sikkert mere til personlig glæde for os end for modtagerne.

Vi levede i alle måder nøjsomt, men mors mad smagte altid godt, det syntes vist også sognerådet, når det på omgang holdt møde hos os — og landinspektøren, når han så indenfor og fik en portion af mors brødssuppe med syltede stikkelsbær i — og hvor smagte de æbleskiver, hun bagte til husets folk, da de i provisorietiden hyldede Chr. Bergs løsladelse. Vi syntes, at vi havde et herligt hjem — og mor var jo så at sige altid hjemme og blev også tit hjemme fra kirke og møder, for at vi unge kunne komme af sted. Men i hendes ældre år kunne hun også slå sig løs, møde f. eks. mig et eller andet morsomt sted og flotte sig med en 2den kl. jernbanebillet ud i det blå.

I den dejlige have, hegnet af store læbælter, som far og mor havde skabt om den nøgne, nedbrændte gård, som de i sin tid havde købt, såede og plantede mor de yndigste blomster, Nemophylla, Resedaer, Convólvolus; og dammen, hvor vi morede os med at sejle i deigtrug, fik hun kranset med sjældne stauder. I frugthaven blev plantet Fajstrup-hindbær, hvis dejlige store bær vi ældste pigebørn fik lov til at plukke og sælge til manufakturhandleren og doktorens i byen, og for disse penge blev købt bomuldstøj til nye forklæder med lange ærmer i.

Som årene gik, blev kårene vel nok lettere for mor — selvom astma og nervøs hovedpine til tider kunne plage hende. Men så kom bekymringerne for de store børn, som skulle bane sig vej, ængstelserne for, at de skulle handle forkert, sled på hende, men hendes sunde optimisme sejrede dog som regel i håb om, at alt nok skulle ordne sig på det bedste med tiden, og den blev en hjælp for de »nødstedte«. Vi vidste, at hun i tanker og i bøn fulgte os og blev os om muligt endnu kærere.

Og hvor var det dejligt at se hende ved hushjørnet spejdende efter os, når vi ventedes hjem, og når vi drog afsted, se hende om sommeren med sin store »flagrehat« på, strikkende på sin bindehose rundende mark, gård og have, glædende sig over det, der groede.

DEN ÆGTE JASMIN

Jasminum Nudiflorum

Denne henrivende blomsterbusk med de slanke, grønne grene, står nu i fuld blomst med mange små, lysegule stjerneblomster på de bare grene.

På grund af det milde vejr er den fremme et par mdr. før tiden.

For et par år siden lod fru Lauridsen, ved gartner Olsens hjælp, plante to eksemplarer på Regensens mur, ved cyklestativerne, og det er disse, der nu glæder os i denne mørketid.

A. E.

Seminariets bestyrelse

Der er i de sidste par år sket forskellige ændringer i sammensætningen af bestyrelsen for den selvejende institution, sidst ved fru Lauridsens død, som i henhold til fundatsen medførte, at Margaret Lauridsen, indtrådte i bestyrelsen, medens Folmer Dam blev dennes formand.

Bestyrelsens sammensætning er derfor nu:

*Kammerherre Chr. Lüttichau, Tjele, repræsentant
for det Kgl. danske Landhusholdningsselskab.*

*Amtmand, baron, Wedell-Wedelsborg, repræsentant
for Sorø amts skoleråd.*

*Rådsformand, frk. I. Juul Andersen, repræsentant
for elevforeningen »Ankerhus«.*

Havebrugskandidat, fru A. Eliasson.

Forst. for hushsk. Ankerhus, frk. Margaret Lauridsen.

Bestyrerinde, frk. Eli Laudrup.

*Lektor P. F. Truelsen og
forstander Folmer Dam.*

Bestyrelsen holder normalt møde 2 gange om året og fastlægger retningslinjerne for virksomheden såvel i økonomisk som i skolemæssig henseende. Spørgsmål vedr. skolens daglige drift behandles af et forretningsudvalg bestående af lektor Truelsen, frk. Margaret Lauridsen, frk. Eli Laudrup og Folmer Dam.

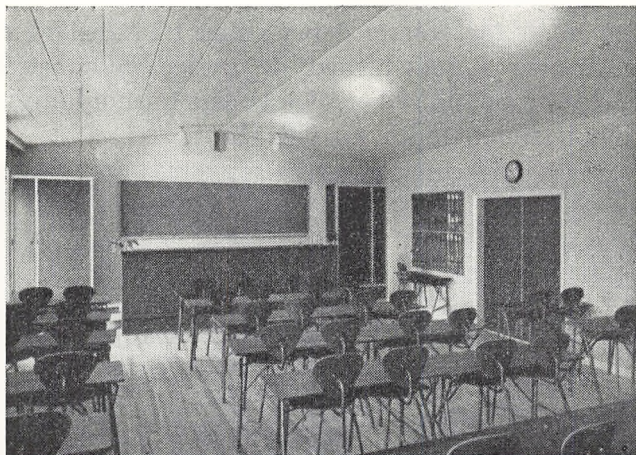
Teknisk Afdeling

Et nyt skud på Ankerhus-stammen

Som de fleste tidligere elever vil vide, indviedes den 11. maj i år »Teknisk Afdeling« — beliggende nord for Regensen, altså »bag ved det hele«. Forøvrigt har bygningen givet anledning til, at skolens »bagside« er blevet mere tiltalende, — med en bred, gruset plads og en stor, grøn plæne foran den nye bygning.

Hvad rummer så denne tekniske afdeling og hvad sker der indenfor dens mure? Herom lidt til orientering for de tidligere elever, der endnu ikke har set dette nye barn af »Ankerhus«.

Først de enkelte rum, der findes.

Det nye auditorium.

Man kommer ind i en rummelig forgang med stor garderobeplads, og herfra kan man gå tre steder hen: Til *klasseværelset* — til *demonstrationslokalet* samt endelig til *toiletter* med håndvaskerum.

Klasseværelset — eller auditoriet, som vi kalder det — kan rumme ca. 60 elever, der sidder parvis ved løse teaktræsborde med understel af stålrør. Stolene, der ligeledes

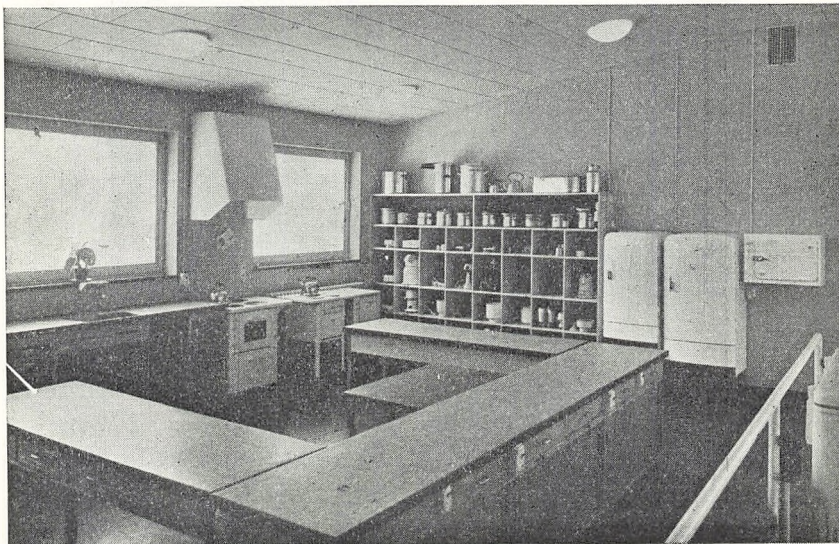
er med stålrørsben, kan hænges op under bordene, så rengøringen lettes.

Der er et dejligt langt kateder med en ligeså lang grøn tavle, — der kan foretages lange spadsereture bag katederet og skrives mange tal og lange formler på tavlen. På hver side af tavlen findes to store skabe til undervisningsmateriale, bl. a. til kemi og fysik, til lysbilled- og filmsapparater m. m.

Det er jo noget helt andet end salen, og alle nyder det, elever såvel som lærerkræfter. Det har også medført, at så godt som alle fællestimer for både 1ste års og 2det års er henlagt hertil. Salen bliver nu kun sjældent brugt til almindelige undervisningstimer.

Demonstrationslokalet, der er på ca. 100 m², rummer så alle de tekniske herligheder.

Disse er jo for største delen stillet til rådighed af forskellige firmaer i lighed med de øvrige demonstrationslokaler, der er opført ved de forskellige husholdningsskoler rundt om i landet, indtil nu ialt 15.

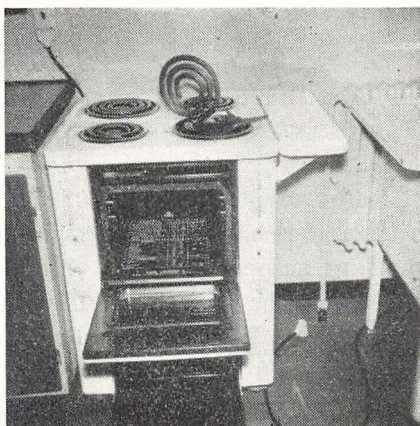
Demonstrationslokalets køkkenafdeling med komfurer, skab med røremaskiner og trykkogere, samt de to køleskabe.

Udover dette »standardudstyr« har vi anskaffet en del mere både af små og store ting. Disse anskaffelser har været mulige på grund af flere store firmaers velvillighed.

Der findes derfor nu i lokalet et udstyr, der må siges at dække de *typer* af hjælpemidler, der findes indenfor de enkelte grupper.

At have alle fabrikater og modeller repræsenteret ville jo kræve en bygning, der skulle være mange gange større.

I *køkkenafdelingen* findes først komfurtyper til såvel flaskegas og bygas som til elektricitet. Her er det særligt de praktisk-tekniske finesser, der lægges mærke til. Er rengøringen let at foretage? Hvor mange kokesteder findes? Er der foruden stegeovn også varmeovn med selvstændig varme o.s.v. For de elektriske komfurer desuden hvilken slags *kogeplader* — 1-rørs glødeplader eller de planlebne, lette masseplader — disse er monteret med. Der findes desuden løse bordapparater af flere typer.

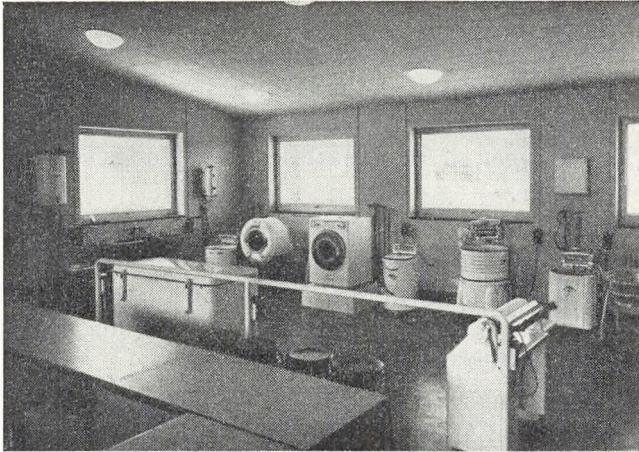

Det store el-komfur med 4 1-rørs glødekogeplader, spildbakke, stegeovn og varmeovn

Over et par af komfurerne er der anbragt emhætter og i disse små elektriske ventilatorer for at vise, hvordan problemet »røg i køkkenet« kan løses! *Røremaskinerne* har deres plads i et fast skab i denne afdeling, men når de benyttes, anbringes de på et hestekoformet bord, der består af et langt, fast bord monteret med stikkontakter, samt af 2 løse borde.

Sammen med røremaskinerne er *trykkogerne* anbragt, og der findes af disse 7-8 forskellige typer, både udenlandske og danske.

Køleskabene er repræsenteret ved et absorptionskab og

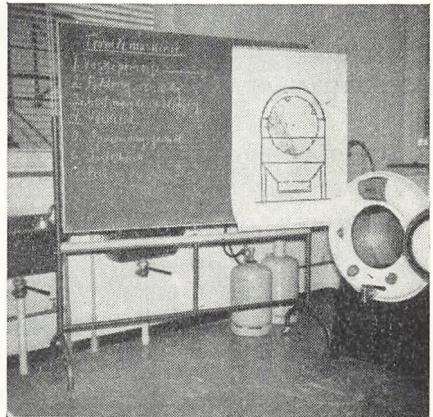
Demonstrationslokalets vaskeafdeling med de forskellige typer af vaskemaskiner. Desuden ses i forgrunden strygemaskinen.

et kompressorskab. Vi har fået dem anbragt på sokler med hjul under, således at også bagsiden kan studeres, og dermed princippet i de to forskellige systemer, der jo kan siges at være vidt forskellige, men giver samme virkning.

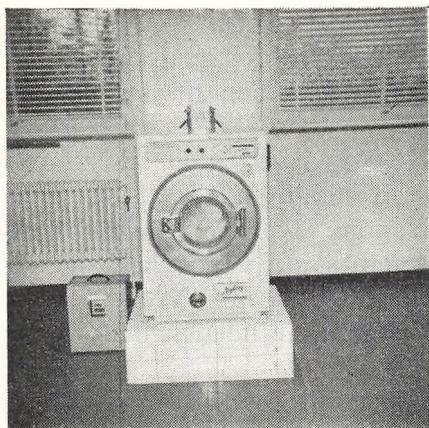
Også en frostbox — eller en hjemmefryser, som de jo kaldes — findes i lokalet.

Går vi derefter til *vaskeafdelingen*, der udgør den anden halvdel af lokalet, finder vi her *typer* af de hjælpemidler, der findes til vask, tørring og stryging. Af vaskemaskiner er de 4 alm. typer: *Tromlemaskiner*, *vaskestolsmaskiner* og *rotormaskiner* repræsenteret. Nogle af typerne endda med mere end et eksemplar.

Nogle af disse er velkendte, andre er nyheder

Den rullende tavle i brug. Desuden ses en skitsetegning af tromlemaskinen og ved siden af en sådan.

Den helautomatiske vaskemaskine med hulkortsystemet. Ved siden af ses en transportabel el-måler.

på markedet; således en helautomatisk maskine, der arbejder efter hulkortprincippet, samt en maskine hvor der også kan vaskes og centrifugeres, idet man har kombineret en rotormaskine med en lodret centrifuge. Tørrecentrifuge, tørretumbler og strygemaskine findes, og så er problemet med tøjbehandlingen jo klaret.

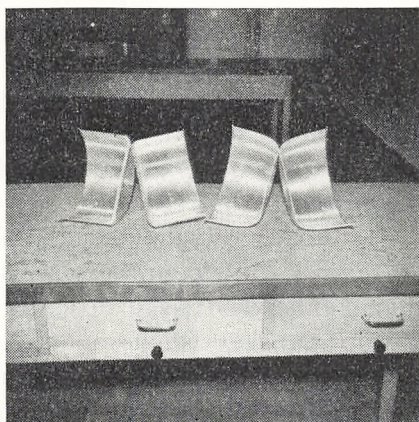
Vaskemaskinerne kan fyldes med såvel koldt vand som vand fra centralvarmesystemet, d.v.s. ca. 40-50° varmt, idet der findes aftapningssteder til hver maskine.

Problemet med det varme vand iøvrigt er også belyst ved en elektrisk vandvarmer samt ved en vandvarmer af gennemstrømningsprincippet til flaskegas.

Rengøringsmaskiner, d. v.s. støvsugere og bonemaskiner, er placeret i 2 rengøringskabe af elementtypen.

Nu er det jo ikke blot de ting, der kan snurre rundt »af sig selv«, eller udtrykt på en anden måde, de ting til store pengebeløb, der har værdi i en husholdning. De små ting til de mindre beløb må også tages i betragtning.

Derfor har vi også forsøgt at samle et repræsen-

To gennemskårne al-gryder, den ene tyndbundet, den anden tykbundet og planslebet. Med disse kan man rigtigt demonstrere forskellen.

tativt udsnit af *håndmaskiner, håndredskaber* samt *kogekar, kedler og stegepander* i forskellige typer og materialer.

Det var mange ting at remse op, men tilsammen repræsenterer dette udstyr også en værdi af *ca. 40.000 kr.* Hele bygningen har kostet 173.000 kr., d.v.s. at alt ialt repræsenterer Teknisk afdeling en værdi af 213.000 kr.

Med god ret kan man nu spørge: Hvordan udnytter man nu alle disse mange penge, hvem skal nyde gavn af dem?

Jeg kan indlede redegørelsen herfor med at citere forstander Dams udtalelse ved åbningshøjtideligheden: *Dette skal være kvinder til ære!*

Det kan også udtrykkes således, at Teknisk Afdeling har 3 hovedformål:

1. Lærerindeelevernes tekniske undervisning.
2. Husholdningselevernes — — —
3. Husmødrenes og de husholdningsfaglige aften- og ungdomsskolars tekniske undervisning.

Udviklingen m.h.t. anvendelsen af tekniske hjælpemidler i husholdningerne er foregået og foregår i et hastigt tempo, det er derfor ikke så mærkeligt, at det skorter på vejledning til såvel unge som ældre husmødre på dette område.

Det er en opgave, som ganske naturligt falder ind under en husholdningslærerindes område, som så mange andre opgaver. Derfor må der også i lærerindeuddannelsen sættes ind på dette felt for at følge med tidens krav. Vi forsøger også at gøre dette og sætter ind på såvel det *teoretiske* som det *praktiske* område.

Teknik er anvendt fysik. Det vil sige, at skal man forstå de tekniske hjælpemidlers konstruktion og virkemåde, må man kende de fysiske love, der ligger til grund herfor. Det hævdes ganske vist af mange, at kvinder og fysik kun dårligt forenes. Mon det nu har noget på sig? Vi prøver det i hvert tilfælde. Det er efter min opfattelse uhyre vigtigt, at man i undervisningen på det tekniske område søger at trække *hovedlinierne frem*, det er principperne, det drejer sig om og ikke detaillerne.

Dette forsøger vi at gøre i maskinlæretimerne for 2. års, der er en naturlig fortsættelse af fysikken.

Den *praktiske* undervisning i de tekniske fag, der især finder sted det første år, går først og fremmest ud på at opøve elevernes færdighed i *brugen* af hjælpemidlerne, kendskab til *anvendelsesområde*, opøvelse af *sammenligningsevne* m. m. Og her må man sige, at Teknisk Afdeling gør fyldest. De enkelte grupper findes på stedet og kan tages op i undervisningen i een eller flere lektioner.

Denne praktiske tekniske undervisning fortsætter så andet år som emneundervisning for kammeraterne. Desuden anvendes demonstrationslokalet til de »store« forevisninger, der omfatter de tekniske emner.

Vi har således grund til at håbe, at de lærerinder, der nu uddannes, i større grad end hidtil vil være fortrolig med teknikken og derved være i stand til at gøre en indsats på dette område i undervisnings- og vejledningsarbejdet.

Husholdningseleverne på gl. Ankerhus benytter også lokalet, idet de i små hold *arbejder* med tingene, ligeledes gruppevis. Disse piger skulle herved få et bedre grundlag for at kunne *anskaffe, anvende* og *udnytte* disse ting bedre, når de engang selv står med et ansvar for en husholdning. Det kniber jo imidlertid svært med at finde plads på timeplanen til disse arbejder. Der er så meget andet, der også skal nås.

Demonstrationslokalerne er også beregnet til at skulle benyttes af de forskellige husholdningsforeninger, det er en forpligtelse, der påhviler alle de skoler, der har fået et sådant lokale oprettet. Det kan være enten skolens lærerkraft eller foreningens egne konsulenter, der demonstrerer og fremviser tingene. Vi har da også i sommerens løb haft en del besøg af foreninger, der har beset lokalet og hvad der findes, men det har været ret kortvarige besøg, hvor de enkelte har fået et indtryk af, hvad der findes, men ikke fået noget reelt kendskab til de enkelte problemer. Skal dette opnås, må foreningerne arrangere kursus, hvor man kan tage et *enkelt emne* op ved hvert besøg, da først

får demonstrationslokalerne virkelig betydning for husmødrene.

Som læserne vil forstå af alt dette, bliver lokalerne i Teknisk Afdeling benyttet flittigt, endnu er det noget ganske nyt, og der skal jo høstes erfaringer på flere områder. Der er dog ingen tvivl om, at »Ankerhus« — og dermed alle de der søger skolen i kortere eller længere tid — i Teknisk Afdeling har fået et nyt, godt aktiv.

Vi håber, at det kommer mange til gode; vi håber, at det vil medvirke til, at teknikken må finde sin rette plads som menneskets hjælper og tjener — ikke som dets herre.

Gustav Nedergaard.

Røret omkring Statens Husholdningsråd

Som årsskriftets læsere sikkert har opdaget, har der i de sidste par år været betydeligt røre om Statens Husholdningsråd. I store dele af dagspressen og i enkelte ugeblade har der været rettet kraftige angreb på rådet og dets virksomhed, og den fremsatte kritik har også givet dønninger i radioen og på tinge. I folketinget fremsatte retsforbundet således i fjor et forslag om at nedlægge rådet, og finansudvalget, som skulle tage stilling til rådets ansøgning om større bevillinger efter overflytningen til den nye, velindrettede bygning bad forvaltningsnævnet — som har til opgave at bistå administrationen med rationalisering — om at gennemgå rådets forhold. Da forvaltningsnævnet havde afgivet en rapport, som stillede forslag om vidtgående ændringer i rådets opbygning, nedsatte Indenrigsministeren et udvalg, hvis opgave blev med udgangspunkt i rapporten at udarbejde et forslag om ordningen af husholdningsrådets fremtidige arbejde og organisation. Dette udvalg består nu af 2 repræsentanter for Sundhedsstyrelsen, 1 repræsentant for Forbrugerrådet, 1 for Forvaltningsnævnet, 3 for Statens Husholdningsråd (frk. Juul Andersen, fru Iversen og F.D.) og 3 for Indenrigsministeriet, med hr. kontorchef *Mar-*

tensen-Larsen som formand, og dersom udvalget kan nå til enighed om et forslag, ville dette utvivlsonmt komme til at danne grundlaget for den forestående revision af loven om Statens Husholdningsråd. Hvorvidt enighed kan opnås, står endnu hen i det uvisse.

De tidligere nævnte angreb på husholdningsrådet i pressen har fortrinsvis beskæftiget sig med rådets radioudsendelser og dets publikationer, undertiden dog opså med dets forsøgsarbejde og dets sammensætning. Nu skal jeg (F. D.) være den første til at erkende, at rådet kan begå fejlgreb. At tilrettelægge et radioprogram, som kan være til nytte for *alle* husmødre, og at udarbejde publikationer, som dækker behovet i *alle* kredse er en så godt som uløselig opgave. Lige meget hvordan man bærer sig ad, vil der være noget at kritisere. Og når det drejer sig om forsøgsarbejdets resultater, er rådet i adskillige tilfælde — bl. a. ved redskabsundersøgelserne — bundet af aftaler med erhvervene eller af de særlige hensyn til disse, som en statsinstitution simpelthen er nødt til at tage. Dette tager rådets angribere dog intet hensyn til. De kritiserer bare løs.

Hvis nu denne kritik var velunderbygget og begrænset til realiteter, var den dog ikke foruroligende. Men i alt for mange tilfælde har angrebene bygget på postulater, gætterier eller endog direkte fejltagelser. Man har haft et tydeligt indtryk af, at de pågældende kritikere — hovedsagelig kvindelige journalister, der som bekendt tror, de ved besked om alt — ikke blot har været dårligt informerede, men også uvenligt indstillede. Hele kampagnen har til tider haft karakter af en planlagt hetz, som ikke tog det for nøje med midlerne. Således har angriberne gang på gang talt om de store beløb, skatteyderne må af med til rådets — nærmest unyttige — virksomhed — skønt sandheden er, at det drejer sig om 13-15 øre årlig pr. indbygger. Personlig føler jeg mig overbevist om, at det store flertal af danske husmødre er venligt sindede overfor Statens Husholdningsråd, men den vedholdende kritik og de ofte helt meningsløse angreb, der som regel får lov at stå uimodsagte, kan nok efter-

hånden gøre betydelig skade og give de kredse vind i sejlene, der ønsker, at rådet skal ledes af staten og ikke af befolkningen.

Ved husholdningsorganisationernes møder og i fagpressen er der ofte og dygtigt ført et forsvar for rådet. Og ved en radiodiskussion om »En kones værd« fra Århus universitet fremsatte en jævn husmor, fru *Katrine Andersen* fra Gjøllø djærve udtalelse: »Der fortælles, at vi husmødre administrerer 12 milliarder årlig, dobbelt så meget som Danmarks statsbudget. Alligevel er der tvivl om, hvorvidt vore organisationer skal have lov til at beholde vor eneste forsøgsstation, *Statens Husholdningsråd*, det sted, hvor vi kan hente hjælp til at forvalte de 12 milliarder på forsvarlig måde. Rådet kostede i 1956-57 $\frac{3}{4}$ million. I samme tidsrum kostede statens planteforsøg 6 millioner — de penge skal være dem vel undt, men vi synes, at det er på tide, det bliver slået fast, at en kones arbejde også er en daler værd.«

Se, den slags gør indtryk, og det er min opfattelse, at vi husholdningsfolk alt for længe har tiet til angrebene. *Nedergaard* og jeg er begyndt at give svar på tiltale; i »Information«, i »Sorø Amtstidende« og i »Ekstra Bladet«. Vi håber, andre vil følge vort eksempel. Gamle Ankerhusere, hvadenten I er husholdningslærerinder eller husmødre eller begge dele, tag nu bladet fra munden. Ser I et urimeligt angreb på husholdningsrådet, så tænk på, at det også er et angreb på jer, på hjemmenes og på husholdningsundervisningens interesser og tag til genmæle, så befolkningen ikke får indtryk af, at ingen vil eller tør forsvare rådet. Aviserne er i henhold til presseloven forpligtede til at optage svar på angreb, og *Skræp* blev ikke svunget forgæves.

Folmer Dam.

Årsmødet 1957

*En kvinde har øvel et dagværk,
har bygget en borg »Ankerhus«,
hvor før kun var grønne skrænter
og grave med sten og grus.
Omkranset af søer og skove
og havens blomstrende træer
den byder så skønt et fristed
for alle fra fjern og nær.
Der værnes nu Danmarks ungdom
og fostres til fremtidens færd,
at stride på hver sin bane
for hvad der er stræben værd.
I lusinde hjem det kan kendes,
der tændtes en levende bavn,
som lyser om Danmarks lande
og flammer til folkegavn.*

S. A. L. 1933.

Ja, årsmødet 1957, det første uden fru Lauridsen, var ve-modigt, men smukt; for når et menneske som fru Lauridsen, der har udrettet så uendelig meget og betydet så meget for så mange mennesker, ikke er mere, ja så blander der sig med sorgen, en dyb taknemthighed over, at man har fået lov til at lære dette menneske at kende og fået lov til at lære af hende.

Lørdag aften blev der i salen, ved Folmer Dams introduktion, bundet en mindekrans for Mor Magda. Det formede sig som en smuk hyldest til fru Lauridsen og begyndte med, at redaktør Martin, som den første, fortalte morsomt og levende træk fra fru Lauridsens barndom og ungdom og om grundlæggelsen af Sorø Husholdningsskole.

Derefter fortalte frk. Hyldgaard om Ankerhus's grundlæggelse 1902 og frk. Tarp om vandrelærerinderne 1901-1907. Frk. Marga Teglbjærg fortalte om forskoleundervisningen og forstander Dam om årene 1914-18. Fru Ulla Petersen talte om seminariets tilblivelse 1923 og frk. Reppien om husholdningsskoleundervisningen. Søren Langkjær skildrede Ankerhus' byggeri og frk. Buchhøj talte som repræsentant for

skolens medarbejdere. Til slut talte fru Villemoes Andersen, og Karen Dam fortalte kønt og ejendommeligt om, hvordan det havde været at være »Mor Magdas mindste«.

Men alle udtrykte de beundring og respekt for fru Lauridsens værk og talte om den periode, de havde det største kendskab til. Fru Lauridsens mod, beskedenhed, fremsynethed, store arbejdsevne og store ydmyghed overfor arbejdet var den røde tråd gennem alle talerne. Efter hver periode sang vi en sang, der passede til lejligheden, og så lysbilleder derfra.

Aftenen sluttede i det dejligste sensommervejr på plænen foran gl. Ankerhus. I stilfærdighed blev faklerne båret frem og blået tændt og »Dejlig er jorden« blev sunget.

Søndag morgen kunne vi mødes på gl. Ankerhus i strålende sommervejr og synge, som vi plejer »Den signede dag« og »Nu ringer alle klokker mod sky« og K. B. bad om, at vi måtte synge fru Lauridsens yndlingsssalme »Alt står i Guds faderhånd«. Lad os føje den til traditionen.

Mange benyttede lejligheden til at gå gennem fru Lauridsens stuer og hen til mindestenene, som jo nu var blevet forøget. Fru Lauridsens ord, da de første mindestene blev sat op, citeredes; de står smukt og fredet og minder om, hvad der er ydet og givet.

Derefter begav vi os til generalforsamling i modelkøkkenet. Efter en sang bød formanden, frk. Lauridsen, velkommen, og forstander Dam blev valgt til dirigent.

Frk. Lauridsen gav en kort beretning om sidste års elevmøde. Der havde været lidt uklarhed med hensyn til datoen for afholdelse af elevmødet, idet den 1. september i år var en søndag og nogle var mødt den dag! For at undgå misforståelser i fremtiden vil vi nu slå fast, at elevmødet finder sted ikke den første søndag, men den første lørdag-søndag i september, altså d. 6. og 7. september 1958.

Frk. Ingfred Juul Andersen, repræsentant for elevforeningen i den selvejende institution Ankerhus, aflagde beretning om tilblivelsen af den nye maskinhal og det meget smukke auditorium.

Frk. Buckhøj aflagde regnskab, som var revideret og blev godkendt.

Derefter valg af bestyrelse, som nu skulle være skriftlig, og blev genvalg. Dog valgtes fru Karen Broneé til suppleant i stedet for frk. Annelise Bredholt.

Det blev bestemt, at elevforeningen skulle give en gave til fru Lauridsens fond, og det blev overladt til bestyrelsen at bestemme beløbets størrelse, og dette blev på 250 kr. Fondens kapital er dermed nået den smukke sum af 29.319,00 kr.

Der blev også talt om, hvad man kunne gøre for at skabe større tilgang til elevforeningen. Der indkom forskellige forslag, bl. a. foreslog fru Harrekilde, at en kreds af gamle elever i de forskellige landsdele kunne arbejde på det. Et andet forslag gik ud på, at een fra hvert hold gjorde et arbejde i den retning. Der blev sendt en hilsen til den tidligere formand Margrete Pedersen.

Til slut fortalte forstander Dam om det nye maskinlokale, som vi kunne få at se kl. 2.

Kl. 12 nød vi flæskestegen og den gode gamle ankerhusdessert »Rysteribs«, og der blev som sædvanlig holdt taler for og af jubilarerne og sunget en del sange, og efter en lille pause begav vi os til den flotte nye maskinhal, hvor hr. og fru Nedergaard fortalte om de mange nye og nyttige maskiner.

Om eftermiddagen fortalte dr. phil. Luplau Janssen i salen om »det geofysiske år«. Han gav os en lille forestilling om de væsentligste punkter i det geofysiske år, som tidligere hed polaråret. Han viste lysbilleder og fortalte om, hvad der sker i atmosfæren og om, hvordan astronomen, fysikeren og kemikeren arbejder sammen.

Dr. phil. Luplau Janssen sluttede med at sige: »I denne ufredelige verden vi lever i, er her en interesse, vi alle kan samles om. En russisk videnskabsmand forstår en amerikansk, en neger en kineser. Alle lande er enige om denne store plan, lad os håbe, vi også kan blive enige om andre vigtige ting!«

Forstander Dam takkede for det klare og instruktive foredrag.

Eftermiddagen sluttede med sang, idet organist Schiøtz, som desværre nu forlader Sorø, havde indøvet sange med eleverne fra de forskellige afdelinger. Først hørte vi nogle dejlige danske sange, derefter en ganske yndig italiensk folkesang.

Vi sluttede med alle at synge »Det lysner over agres felt«. Forstanderen takkede alle, der var mødt til elevmødet og »vel mødt igen næste år«.

Bitten Hastrup.

Unge pigers huslige uddannelse

Betænkning afgivet af fællesudvalget for unge pigers huslige uddannelse (15. november 1957).

På initiativ af de fire store landsorganisationer blev en større kreds af interesserede i september 1955 indbudt til en drøftelse af den huslige uddannelse.

Mødet besluttede at nedsætte et udvalg — fællesudvalget for unge pigers huslige uddannelse — med følgende repræsentanter for organisationerne:

Ellen Villemoes Andersen, De samvirkende danske Hus-
holdningsforeninger (formand),
Ingefred Juul Andersen, Statens Husholdningsråd,
Kirsten Auken, »Et år i huset«,
Bodil M. Begtrup, Danske Husmødres Forbrugerråd,
Disa Christjansen, Danske Kvinders Nationalråd,
Johanne Dahlerup, De danske Husmoderforeninger,
Rita Knudsen, Dansk Kvindesamfund,
Sofie Larsen, Foreningen af danske Husholdningslærerinder,
Gerda Lebrecht-Nielsen, Danmarks Skolekøkkenlærerinde-
forening.
Paula Lüneborg, Marthaforbundet,
Agnes Thorup Petersen, De samvirkende danske Husmands-
foreningers Husholdningsudvalg,
Marie Petersen, Dansk Ungdoms Fællesråd,
Rigmor Pinstrup, De samvirkende danske Landboforenin-
gers Husholdningsudvalg (næstformand),

Olga Reppien, Foreningen af Husholdningsskoler,
Ella Saaby, Husholdningsseminarierne,
Ann-Mari Thommasson, Husligt Arbejder-Forbund.

Endvidere har husholdningsinspektør Ulla Pedersen, skolekøkkeninspektør Kirsten Munk Nielsen og skolekøkkeninspektør Lilly Sivertsen været medlemmer af fællesudvalget.

Sekretærarbejdet er gået på skift mellem de større organisationer.

Fællesudvalget nedsatte straks 3 underudvalg:

Udvalg A: Vedr. undervisningen i barneskolen.

Udvalg B: Vedr. den almen-huslige uddannelse.

Udvalg C: Vedr. erhvervsmæssig huslig uddannelse.

Efter et stort, grundlæggende arbejde i løbet af 1956 afgav de tre underudvalg indstillinger til fællesudvalget, og i januar 1957 samarbejdedes disse indstillinger af et specielt udvalg, således at der fremkom en plan for en fremadskridende huslig uddannelse, som alle repræsenterede organisationer kunne tilslutte sig.

Der nedsattes et redaktionsudvalg med den opgave at udarbejde en betænkning med cand. polit. Rita Knudsen som sekretær.

Udgifterne ved arbejdet i fællesudvalget er blevet udredt af de interesserede organisationer.

Til trykning af betænkningen har fællesudvalget modtaget tilskud af tipsmidlerne.

I betænkningens *første afsnit* er gjort rede for den huslige undervisning i dag.

Undervisning i barneskolen

I 1955 havde landets 1388 kommuner i alt 844 skolekøkkener, hvoraf en forholdsvis stor del er beliggende i købstadkommunerne og Københavns omegnskommuner. Landkommunerne er meget forskelligt forsynede. Dårligst forsynet er Præstø amt, hvor der i 73 kommuner kun var ialt 18 køkkener. I Aabenraa-Sønderborg amt, i Frederiksborg amt og i København-Roskilde amt var der derimod meget nær 1 skolekøkken for hver kommune.

Timetallet i husgerning i skolerne er mange steder mindre, end det anses for pædagogisk forsvarligt. Holdene er ofte for store i forhold til skolekøkkenets kapacitet.

Undervisningen i ungdomsskolen

I ungdomsskolen undervistes i 1955 i alt 4.900 piger mellem 14-18 år i husgerning. Heraf var 1.300 hjemmehørende i landkommunerne. Undervisningens omfang er meget varieret, men ligger almindeligvis mellem 40-75 timer. Da antallet af andet års elever ligger omkring 500, bliver antallet af unge piger, der i 1955 påbegyndte huslig undervisning i ungdomsskolen ca. 4.400.

Undervisning i aftenskolen

I 1955-56 deltog 18.900 i husgerningsundervisning, heraf var 10.200 mellem 14-18 år, 2.900 var mellem 18 og 21 år og 5.800 over 21 år.

En del af eleverne har tidligere deltaget (6.100) således at i 1955-56 påbegyndte 12.300 unge en huslig uddannelse. Kurserne er af forskellig varighed, men omfatter almindeligvis ca. 80 timer.

Undervisning i efterskolerne

Efterskolernes formål er at udvikle elevernes skolekundskaber, og husholdningsundervisningen er af varieret omfang og sjældent af samme omfang, som den, der gives på aftenskolernes kursus. Efterskolernes elever kan derfor vanskeligt medregnes i en opgørelse over antallet af unge, der gennemgår en egentlig huslig uddannelse.

Undervisning på husholdningsskoler

I 1955-56 søgtes undervisningen på de 33 statsanerkendte husholdningsskoler og på husholdningsafdelinger på Husmandsskoler af i alt 2.600 elever, heraf godt 100 på husholdningsafdelingerne.

Ca. 75 af eleverne havde tidligere deltaget i lignende kursus og ca. 400 i ungdoms- og aftenskolers husgerningsundervisning. Antallet af elever, der påbegyndte en huslig uddannelse i 1955-56 bliver således ca. 2.100.

Ved at sammenholde oplysningerne om deltagelse i ungdoms- og aftenskolen og i husholdningsskolernes undervisning, finder man, at i året 1955-56 påbegyndte i alt 18.800 kvinder en huslig uddannelse udover barneskolens undervisning. Af dette antal var omkring 12.500 mellem 14-18 år. De unge, der i 1955-56 var mellem 14-18 år, fødtes mellem 1937-41 og i disse år fødtes mellem 33 og 34.000 piger årligt. Det er således kun en mindre del af de unge piger,

der begynder huslig uddannelse i de ganske unge år. Undervisningen på de mange hold er meget forskelligartet.

I *andet afsnit* gøres rede for behovet for huslig uddannelse og her fremføres, at Fællesudvalget deler ungdomskommissionens opfattelse i »At unge piger har brug for en dobbeltuddannelse, idet de både har brug for en erhvervsmæssig uddannelse og for en huslig uddannelse.« Da ca. 90 % af alle kvinder bliver gift, vil størstedelen af alle kvinder som husmødre skulle påtage sig at passe et hjem, og man påpeger her husmoderens indflydelse på familiens økonomi.

Endvidere kommer man i dette afsnit ind på husassistentfaget og fremhæver, at der stadig er brug for velkvalificerede husassistenter, hvorfor der må tilrettelægges en uddannelse for disse.

Hele spørgsmålet om behovet for huslig uddannelse er også behandlet statistisk, hvori også indgår overvejelser vedrørende de store fødselsårge.

Landet over er der mange muligheder for at deltage i huslig undervisning, og man regner med, at i de nærmeste år vil kravene stige stærkt, så undervisningen må udvides.

Fællesudvalget mener, at der er behov for:

- 1) En almen huslig uddannelse, der kan søges af alle unge kvinder, uanset hvad de er beskæftiget med.
- 2) En huslig erhvervsuddannelse.

Den almen huslige uddannelse må være tidssvarende og må omfatte rationel husførelse, økonomi, indkøb og emner, der vedrører familielivet.

Om den huslige erhvervsuddannelse mener fællesudvalget, at den må udformes som en overbygning på den almene uddannelse. Man ønsker ikke at indføre lærekontrakter, aftaler om løn og arbejde, idet man mener, at al huslig uddannelse bør være frivillig, bortset fra barneskolens.

I *tredie afsnit* behandles spørgsmålet om fremtidens huslige uddannelse. Den bør være mere ensartet landet over, og rammerne må derfor være således, at den er praktisk gennemførlig.

Den huslige uddannelse i skolen er ret ensartet, idet man her har lovgivningen at holde sig til.

Trods vanskeligheder var man enige om, at målet måtte være at fremkomme med *et* forslag med en fremadskridende linie.

Man ønskede, at udover undervisningen i de traditionelle fag: madlavning, rengøring og hjemmets vedligeholdelse, bør der lægges vægt på endnu flere sider af en husmoders virkeområder: økonomi, indkøbslære, boliglære, hygiejne, familiekundskab m. m.

Om undervisningen i barneskolen fremførtes som forslag, at undervisningstiden bør være mindst 3 timer i I fm., 4 timer i 2. fm. og 7 timer i 3 fm. I eksamensmellemklasserne bør undervisningstiden være mindst 3 timer ugentlig det første år og 4 det andet år. Det må anses for bedst at lægge undervisningen i husgerning i 2. og 3. em.

Elevtallet bør normalt være 18 og højst 24 elever pr. hold, og aldrig flere end der er undervisningspladser i skolekøkkenet.

Desuden foreslås det, at der 2 timer ugentlig undervises i elementær familiekundskab og økonomi, helst i nær tilknytning til undervisningen i husgerning. Denne undervisning bør være fælles for drenge og piger.

Den almen huslige uddannelse er tænkt som en 2-årig fremadskridende undervisning, der bygger på den obligatoriske undervisning i barneskolen. Første år undervises der 180-200 timer 2 gange ugentlig om eftermiddagen.

Man mener, det er muligt for de fleste unge piger i 14-16 års alderen at følge første års undervisning.

Første års undervisning er et kursus på 184 timer, fordelt på 46 lektioner a 4 timer. Disse lektioner er udarbejdet på grundlag af kostens 6 grundpiller (fremstilling af typeretter, konservering, ernæringslære, varekundskab og indkøbslære samt prisudregning), hjemmets vedligeholdelse, hygiejne, barnepleje, den unge piges budget og påklædning.

Man har bestræbt sig for at udarbejde planerne, så der gives den enkelte lærerinde mulighed for at udfolde initiativ og selvstændighed ved tilrettelæggelsen af undervisningen.

Andet år undervises der 100 timer.

Denne undervisning anbefales også som eftermiddagsundervisning. De 100 timer er fordelt på 25 lektioner a 4 timer.

Disse lektioner omfatter kostsammensætning, kostplaner med hensyntagen til ernæring og økonomi, hjemmets indretning og vedligeholdelse samt vask, familien og samfundet og familiernes økonomi (familiekundskab).

Begge år gives undervisning dels som demonstrationer og dels som praktisk arbejde i forbindelse med den til hver lektion hørende teori.

Ved afslutningen af andet års undervisning udstedes der et bevis for deltagelse i kurset. Dette bevis skal dog udformes

således, at der for hvert år kan gøres optegnelser og anføres, hvad den pågældende har deltaget i.

Udover disse rammer for en almen huslig uddannelse, har fællesudvalget ladet udarbejde forslag til et kursus for unge piger over 18 år på 100 timer samt suppleringskurser.

Den huslige erhvervsuddannelse

Den erhvervsmæssige grunduddannelse skal tage sigte på at uddanne kvalificerede husassistenter.

Den bygger på, at samtidig med at de unge er beskæftiget i hjem, deltager de i de foreslåede to års almen huslige uddannelse for derefter at gennemgå et kursus på 60 timer og afslutte med et seks måneders fagkursus på husholdningsskole, hvorefter de unge husassistenter modtager et bevis for gennemført huslig erhvervsuddannelse.

Udvalg C lægger derefter op til videregående erhvervsmæssig uddannelse og foreslår indført uddannelse indenfor 3 hovedgrupper:

1. Kurser i kvalificeret arbejde i hjemmene.
2. Kurser i husligt arbejde i kollektive husholdninger.
3. Kurser for ledere indenfor de husligt betonedede områder i erhvervslivet.

I *afsnit fire* om gennemførelse af fællesudvalgets forslag gøres opmærksom på, at de foreslåede kursus kan gennemføres indenfor den eksisterende lovgivning.

Den almen huslige undervisning kan lægges ind under ungdoms- og aftenskoleloven. Det supplerende kursus i husassistentuddannelsens 3. år kan gennemføres under aftenskoleloven, og det samme gælder fællesudvalgets forslag til kursus for unge kvinder, der er over 18 år.

Det afsluttende kursus i husassistenternes husholdningsuddannelse på husholdningsskole kan gennemføres under husholdningsskoleloven.

Fællesudvalget peger derfor på nødvendigheden af at få alle parter interesserede, de unge piger, forældre, husmødre og organisationer, og peger ligeledes på, at en rigtig forudsætning herfor er, at lærerinderne går ind for nyordningen.

Som bilag til betænkningen er undervisningsplaner for det almen huslige 2-årige kursus. Plan for kursus for unge piger over 18 år, plan for 60 timers kursus ved den grundlæggende erhvervsuddannelse, samt plan for kjolesyningskursus og kursus i familiekundskab.

Noter og smånyt

Det undervisningsministerielle udvalg vedr. husholdningslærerindeuddannelsen afgav betænkning sidst i okt. Da denne betænkning endnu ikke er offentliggjort, må vi vente med at omtale den til næste år.

Fru Lauridsen var til sin død medlem af Undervisningsministeriets husholdningsudvalg. Ministeriet har siden beskikket F. D. som hendes afløser i udvalget.

Fru Guld har fået et dejligt nyt skolekøkken på Pedersborg skole, så nu må 2det års også gå til praktik derude. Vi har dog stadig børneklasser til skolekøkkenundervisning fra Bromme-Munkebjergby (lærerinde: fru Langkjær) og fra Slaglille-Bjernede (lærerinde: fru Sibbern).

I laboratoriekælderen har eleverne fået indrettet et dejligt vaskeri til eget brug. Og seminariekøkkenet har til stor glæde for 1ste års fået installeret »det tænkende komfur« fra D.F.J. — det med trinløs regulering af varmen, termostatstyring, alarmur og tidsindstillet tænding og slukning. Der er installeret en splinterny fryseboks i kælderen.

1ste års har i år praktiseret en ny form for indkøbslære. 4—5 elever fra køkkengruppen har dannet en særlig gruppe, som i en uge gennemførte indkøbsstudier. Om mandagen besøgte de forretninger i Sorø og interviewede købmændene. Om tirsdagen studerede de selvbetjeningsbutiker, stormagasiner og gadehandel i København. Om onsdagen førte de regnskab, om torsdagen regnede de kostberegning på regnskab og varer, om fredagen udarbejdede de prislister og om lørdagen løste de i praksis stillede indkøbsopgaver.

Nedergård har fået sit ønske om fysiske øvelser for 1ste års opfyldt, idet vi nu takket være en bevilling fra Undervisningsministeriet har kunnet anskaffe det nødvendige udstyr. Hvert lab.-hold på 14—15 elever får 18 timers øvelser. Og fru Nedergård har sammen med Henny Bjerre omordnet konserveringsundervisningen for 2det års således, at den hviler i sig selv og afsluttes dels med en praktisk-teoretisk prøve, dels med en bedømmelse af de opnåede resultater med de forskellige metoder.

Og nu først i december er arbejdet med udvidelse af hovedvejen udfor Ankerhus begyndt. Kongebroindene ud mod Sorø sø vil snart falde — der skal bygges en ny kørebane ud i søen og den skærer, til vor glæde, et bredt stykke af den unge egeskov overfor hovedbygningen, så vi ikke får skoven altfor nær på. Når arbejdet engang er færdigt, vil Kongebroen ikke være til at kende igen, men den bliver måske smukkere.

KURSUSDELTAGERE 1957

Husholdningslærerinder, dimetteret 30. marts 1957

- 962 Annegrete Bjerg-Thomsen, Kalø Jagtgård, Rønne 81²/₃ g+
963 Maalfrid Bjørge-Nysveen, Skammesstein, Valdres, 87 mg÷
964 Brita Bleie, Nå, Hardanger, 94¹/₃ mg
965 Margit Bonde, Hald, 98²/₃ mg
966 Ellen Christensen, »Hejselt Hovedgård«, Thorshøj 97 mg
967 Jytte Dahlsund, Østergade 41, Rudkøbing 96 mg
968 Bjørg Eliassen, Blåsbortveien 16, Oslo 107¹/₃ ug÷
969 Inger Eriksen, Skovridergården, Frederikslund, 98²/₃ mg
970 Dagny Fiirgård, Høver, Galten, 92¹/₃ mg÷
971 Margit Formo, Sel, Norge, 99²/₃ mg
972 Anny Brink Hansen, Hellested, Hårlev, 101 mg+
973 Else Kirkeby Hansen, Statens forsøgsstation, Studsgård, 102²/₃ mg+
974 Birgit Hedlund, Brønshøjvej 12, Brønshøj, 100²/₃ mg+
975 Elsebet Holm, Bredbjergvej 18, Odense, 95¹/₃ mg
976 Mette Hvidkjær, Tved, Knebel, 94 mg
977 Grethe Høy, Stadion allè 31, Århus, 88¹/₃ mg÷
978 Karen Jensen, »Mågehøjgård«, Vejleby, Hørve 99 mg
979 Inga Jensen, Agerbæk, 99 mg
980 Lis Oxlund Jensen, Holsted by, 95¹/₃ mg
981 Inge Kjær, Randgård, Barrit, 106 ug÷
982 Annemarie Clausen, Gundestrup mølle, Grevinge, 99¹/₃ mg
983 Edith Kreiberg, Åbygade 7, Odder 104¹/₃ mg+
984 Ville Larsen, »Risengård«, Soderup, Hedehusene, 101²/₃ mg+
985 Ruth Marcussen, Gjeving, Aust-Agder, Norge 104¹/₃ mg+
986 Inge-Marie Marthedal, Sandholt-Lyndelse, Højrup, 101²/₃ mg+
987 Birte Behrens Mikkelsen, Hannerupvænget 12, Odense, 97 mg
988 Anne Margrethe Nielsen, »Solvang«, Buur, 98 mg
989 Marie Nielsen, Langevrågård, Teestrup, Haslev 97²/₃ mg
990 Helga Nissen, Gl. Husumvej 162, Flensborg, 88²/₃ mg÷
991 Marie Meedom Poulsen, Nr. Løviggård, Haderup, Skive, 103¹/₃ mg+
992 Merete Rasmussen, Børsted, Tureby, 99 mg
993 Karen Simonsen, Nørup, 90¹/₃ mg÷
994 Inge Skou, Provstevænget 6, Roskilde 102¹/₃ mg+
995 Dagmar Reidun Sponås, Vevang, Molde, Norge, 104¹/₃ mg+
996 Lis Erlang Sørensen, Skovledet 12, Virum, 92 mg÷
997 Tove Krogsgaard Sørensen, Kastanievej 4, Åbyhøj, 103²/₃ mg+
998 Åse Tilma, Dalsgård, Norring, Hinnerup, 100²/₃ mg+
999 Solveig Voss, Korsvang 97²/₃ mg

Elever bestået 1ste års eksamen

- 1057 Birgitte Lund Andersen, Egebjerg, Bråde
1058 Birthe Andersen, »Højgård«, Seest, Kolding
1059 Ester Andersen, Mosevej 15, Vejlbj, Risskov
1060 Birthe Kærgård Andreasen, Asdal Hovedgård, Hirtshals
1061 Kirsten Bundgård Pedersen, »Bundsgård«, Børkop
1062 Grethe Christensen, Rødeng, Sorø
1063 Bodil Christensen, Østed, Roskilde
1064 Else Christiansen, Hjortebjerg, Gamby
1065 Anne Marie Clausen, »Nørregård«, Blans, Avnbøl
1066 Venche Fossum, Nordkisa, Hauer seter, Norge
1067 Agnethe Lundbjerg Hansen, »Vester-Mølle«, Skanderborg

- 1068 Helga Hjort, Ejsbølgård, Haderslev
 1069 Inge Hvid-Hansen, Parkallé 15, Århus
 1070 Anna Grete Jensen, Askeby, Møn
 1071 Merete Jensen, Bakkerup, Knabstrup
 1072 Karin Helene Jensen, Borgmesterbakken 18, Horsens
 1073 Kirsten Lønstrup Jensen, »Storgård«, Tornby
 1074 Karen-Marie Stene Johansen, Haldensgade 2, Frederiksstad
 1075 Karen Bodil Johansen, Esbern Snaresvej 6, Sorø
 1076 Merete Jørgensen, »Enghavegård«, Assens
 1077 Inger Johanne Skjelbred Knudsen, Ø. Strandg. 29, Kristianssand S.
 1078 Lene Klinge Knudsen, Hollænderdybet 23, ³ København S
 1079 Ruth Kristensen, Finderup, Skjern
 1080 Berit Lande, Drangedal, Telemark
 1081 Inger-Marie Sveigaard Larsen, »Sveigård« St. Heddinge
 1082 Johanne Larsen, »Bygård«, Hammer, Lov
 1083 Karen Markussen, Velling, Bryrup
 1084 Elise Bang Mikkelsen, Vestre Landevej 33, Varde
 1085 Karen Marie Gade Mortensen, Nollundvej, Grindsted
 1086 Anne-Lise Myhr-Hansen, Telegrafan, Narvik
 1087 Anna Nielsen, »L. Haukrog«, Vester Hassing
 1088 Anne Nielsen, »Nykrogård«, Såderup, Ullerslev
 1089 Vibeke Nielsen, »Wedelslund«, Skovby
 1090 Kirsten Hvidtfeldt Nielsen, »Højgård«, Eskildstrup
 1091 Else Olsen, Haugerup, Sorø
 1092 Maren Petersen »Hingeballe Lundgård«, Kjellerup
 1093 Lilli Saxberg, Havneplads 18, Skagen
 1094 Karen Skjoldemose, Kivmose, Knarreborg
 1095 Meta Sode, Pedersker
 1096 Phyllis Stannov, Stokbrogade 12, Hjørring
 1097 Marie Sørensen, »Øster Toftegård«, Gåser, Gandrup
 1098 Gunvor Thomassen, Sundet, Eidsvoll

Elever på 1ste års kursus fra maj 1957

- Else Birkeland, Aukland, Stavanger
 Elsemarie Boesen, »Boulandsgården«, Hvilsager, Mørke
 Kirsten Brandt, »Egebygård«, Aakirkeby
 Solvejg Børgesen, »Hedegård«, Mjesing, Skanderborg
 Ellen Dalgas, Ilskov
 Inge Viben Dreijer, dyrlægeboligen, Øster Tørslev
 Linna Ebbesen, Ørnhøj
 Margrethe Ellegaard, »Brobykovgård, Brobyværk
 Jytte Fridthjof, F.A.O., Rom
 Kirsten Gade, Hvidbjerg
 Hanne Geertsen, Marselisvej 15, Århus (fra aug.)
 Inger Godballe, Ejstrup
 Inger Marie Handberg, Vinge mølle, Onsild
 Ann-Margrethe Hansen, Strandløkken 3, Rudkøbing
 Britta Hansen, Sierslev klint, St. Heddinge
 Hanne Hansen, Anneksgård, Bramminge
 Gerda Holst, Teglgårdsvej 16, Kolding
 Bodil Hovmand, »Bakkemosegård«, Kavnsby, Torrig
 Jytte Jakobsen, Køgevej 7, Haslev
 Edith Ingemann Jensen, »Bjerggård«, Hår, Hinnerup
 Karen Jensen, Østergade 4, Ålestrup

Ruth Schandorff Jensen, »Pilevang«, Igelsø, Holbæk (maj)
 Jytte Jeppesen, »Svanholmsgård«, Eskebjerg
 Birgit Johansen, »Vestergård«, Sandvig, Mern
 Anne Marie Jørgensen, »Krusegård«, Hasle
 Grethe Knudsen, »Ny Egebjerg«, Sønderkov
 Kirsten Kofoed, Bodils-Minde, Klemensker, Nyker
 Rita Bjerregård Kristensen, V. Assels, Ø. Assels
 Kirsten Madelung, »Maglesøhus«, Krøjerup, Sorø
 Alice Marcussen, »Christiansminde«, Tørring
 Lise Mellerup, Præstebakken 18, Virum (maj-aug.)
 Else Munk, Nexø Vang, Nexø
 Tove Mølby, Tebbestrupvej 13, Vorup, Randers
 Annelise Møller, Vestergade 61, Skjern
 Gitte Møller, »Grønland«, Egersund
 Dora Nielsen, Fasanvej 10, Fredericia
 Herdis Nielsen, »Neerup«, Gandrup
 Rita Nielsen, Rolighedsvej 5, Tåstrup
 Anna Elisabeth Pedersen, Nøvling, Skibbild
 Birgit Find Pedersen, Algade 9, Hårby
 Anna Petersen, Skolevangsalle 28, Risskov
 Anni Petersen, Bredsted, Kegnæs
 Bodil Petersen, Pontoppidansgade 9², Randers
 Jytte Berg Rasmussen, Ndr. Strandvej 21, Risskov
 Kirsten Rohde, Ewaldsvej 2, Hornbæk
 Margrethe Seeberg, Storegade 5, Broager
 Reidun Skattum, Gjøvik, Norge
 Lis Sørensen, Gassum, Spentrup
 Sine Dejgård Thomsen, Hanning, Sædding
 Marie Villadsen, »Mølhøjgård«, Svenstrup J.
 Anna Marie Ziska, »Dalagergård«, Dalager
 Astrid Ødegaard, Bjerkreim, Rogaland, Norge

3 mdr. husholdningskursus for viderekomne fra januar 1957

Ruth Antonisen, Brandstrup, Vester Tirsted
 Elsemarie Boesen, »Boulandsgården«, Hvilsager, Mørke
 Solvejg Børgesen, »Hedegård«, Mjesing, Skanderborg
 Inge Bjerre Christensen, Idestrup, Sdr. Ørslev
 Herdis Erlandsen, Toftegård, Marslev
 Jytte Fridthjof, F.A.O., Rom
 Kirsten Gade, Hvidbjerg
 Inger Marie Handberg, Vinge mølle, Onsild
 Inger Jensen, Hygum, Esbjerg
 Grethe Johansen, Allested
 Anne Marie Jørgensen, »Krusegård«, Hasle
 Grethe Krogh, »Lundagergård«, Skovby, Nr. Alslev
 Frida Kusk, Pederstrup, Kjellerup
 Karen Ethelberg Laursen, Sjællandsgade 19², Århus
 Else Lindegaard, »Lodhøjgaard«, Snesere
 Marie Abildtrup Madsen, »Søndergård«, Ejstrupholm
 Elly Nielsen, Ønslev, Eskildstrup
 Herdis Nielsen, »Neerup«, Gandrup
 Ellen Margrethe Olsen, Rådhusørvet 4, Sønderborg
 Ellen Ousen, Hauchsvej 21, Sorø

Anna Petersen, Skolevangsalle 28, Risskov
Marie Petersen, »Landlyst«, Øster Højst
Jytte Berg Rasmussen, Ndr. Strandvej 21, Risskov
Kirsten Rohde, Ewaldsvej 2, Hornbæk
Annalise Søndergaard, Outrup, Morsø
Bodil Haveløkke Sørensen, »Haveløkke«, Gislev
Inger M. Thomsen, Kokkeborg, Karup, Sæby
Astrid Ødegaard, Bjerkreim, Rogaland, Norge

5 mdr. husholdningskursus fra maj 1957

Ruth Andersen, Nyvænge, Mørkøv
Birte Andreasen, Birkevængen 4, Havdrup
Annelise Buhl, Vordingborgvej 7, Næstved
Grethe Christensen, Ørnfeldtvej, Kyringe, Nyrup
Hanne Christensen, Karenebjærggård, Broby, Sorø
Jette Eriksen, Vester Hassing
Birthe Espersen, Nylars, Køllergård
Dorete Gad, Anemonevej 58, Gentofte
Jenny Gøte, Østerø, Færøerne
Birgit Halby, Østbanegade 147, København
Birte Hansen, Vespervej 7, Hellerup
Nora Jaborowicz, Goor, Holland
Bergliot Jacobsen, Vestmannhavn, Færøerne
Anna-Marie Jensen, Boeslunde Mark, Boeslunde
Ebba Jensen, Skjalm Hvidesgade 16, København
Else Jensen, Søholmsvej 17, Svendborg
Ingerlise Holbøl-Jensen, »Kirkegård«, Troldhede
Rita Jensen, Jørgensgade 1, Korsør,
Inger Kjærsgård, Rønninge, Langeskov
Aleksandra Knudsen, Saltangará, Færøerne,
Inger Lisbeth Larsen, Dunkær, Ærø
Anna Michelsen, Sørvåg, Vågø, Færøerne
Mette-Johanne Møller, Hovedgaden 70, Nærum
Benthe Nielsen, Dramstrup, Knapstrup
Birgit Brach-Nielsen, Fredensvej 5, Tåstrup
Jytte Olsen, Borgm. Godskesensplads 7, København
Margit Paulsen, Over-Dråby, Jægerspris
Inger Skovgaard Pedersen, »Skovgård«, Gylling
Lydia Pedersen, Nordby, Sejero
Sonja Sørensen, Arnager, Køllergård
Wafika Zeiden, Libanon (august md.)

5 mdr. husholdningskursus fra november 1957

Bodil Leth Andersen, Njalsgade 13, København
Hanne Breining, Schlegelsalle 2, København
Hanne Christiansen, Jernbanehotellet, Roskilde
Betty Sanggaard Espersen, Birkede, Viby
Anna Lise Hansen, St. Snøde, Langeland
Gerda Hansen, Præstevængen 5, Ringsted
Helle Rosendahl Hansen, Håstrup, Fredericia
Ilse Hansen, Vinkelvej 19, Vordingborg
Karen Holst, Bredgade 2, Rønne
Else Højgaard, Bülowsgade 23, Horsens

Grace Ipsen, Valhalvej 29, Roskilde
 Karen Jensen, Ulstrup, Hobro
 Grete Jensen, Østervej 7, Benløse
 Inge Jensen, »Enggården«, Midskov, Mesinge
 Johanne Jensen, Sønderskov mark, Brørup
 Elin Jeppesen, Dyrehavevej 6, Nyborg
 Grethe Jespersen, St. Byhavevej 47, Svendborg
 Helen Boserup Jørgensen, Ærtemarken 120, Søborg
 Lis Jørgensen, Arløse skole, Sandved
 Vibeke Jørgensen, Vognmandsvej 32, Nyborg
 Ingeborg Kirkegaard, Vester Skerninge
 Poulina Knudsen, Julianehåb
 Grethe Laursen, Vibevangen 12, Søborg
 Ebba Lindgaard, Skaffervej 7, København
 Else-Marie Theil Madsen, Goldschmidtsvej 11, København
 Gytte Mørch, Maltevangen 4, Gentofte
 Hanne Månsson, Lembergsgade 20, København
 Bodil Riber Nielsen, Trægården 14, København
 Inga Nielsen, Sølystvej 31, Skanderborg
 Inger Nielsen, Fiskebækvej 6, Lille Værløse
 Karen Olsen, Ejnarsvej 100, Kgs. Lyngby
 Vita Kofoed Olsen, Søndergade 15, Øster Marie
 Ellen Leth Pedersen, »Skovagergård«, Haraldsted
 Birgitte Petersen, Ramløse savværk, Helsingø
 Gitte Petersen, Svebølle
 Kirsten Refslund Poulsen, Ny-Bjærndrup, Løgumkloster
 Inge Lise Rasmussen, Forchhammersvej 1 København
 Jetta Rasmussen, Ringkøbinggade 9, København
 Ida Sciuto, Jægersborg allé 56, Charlottenlund
 Daisy Bay-Schmith, Veras allé 21 Vanløse
 Karen Margrethe Stampe, Karpegården, Spøttrup
 Jette Staugård, Vejlegade 7, København
 Vibeke Tørsleff, Almindingen 28, Søborg
 Cecilie Weltzer, Jagtvej 202, København
 Prapai Wongprachan, Thailand, (hospitant)

Øvelsesskolen fra september 1957

Hanne Andersen, Englodden 12, Valby
 Åse Dybkjær, Egå efterskole, Hjortshøj
 Susanne Fleischer, Maglemosevej 34, Charlottenlund
 Vivi Hansen, Maltagade 14¹, København
 Anne Kjepp, Blangslevgård, Lov
 Eva Fink Madsen, Sdr. Ringgade 59, Århus
 Benthe Nielsen, Stenlængergård, Lov
 Else Marie Nielsen, Abildøre, Bråde
 Karen Marie Nielsen » »
 Gerda Pedersen, Engdraget 75, Valby
 Kirsten Egegaard Petersen, Knudstrup, Sorø
 Sonja Stryger, Nykøbingvej, Rørbæk, Saksøbing

BILLEDBLADENE 1957

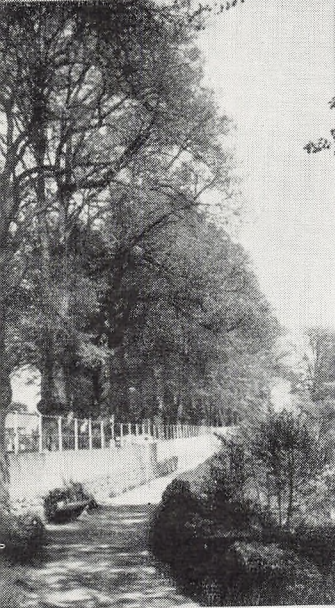
Anden side: 1 og 2. Det norske flag hejses d. 17. maj. — 3. Teknisk afdeling m. auditoriet. — 4. 2det års fejrer Luciafesten. — 5. 2det års ved teknisk afd.s indvielse. — 6. 2det års er flittige i haven. — 7. Et lille kig i strygestuen. — 8. Øvelsesskolen med 2 af dens lærerinder. — 9. Der er pyntet til festmiddag. — 10. »Tutte« og Mads øver sig i den ædle skøjtekunst.

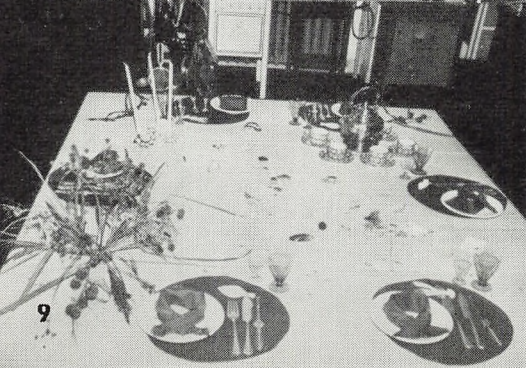
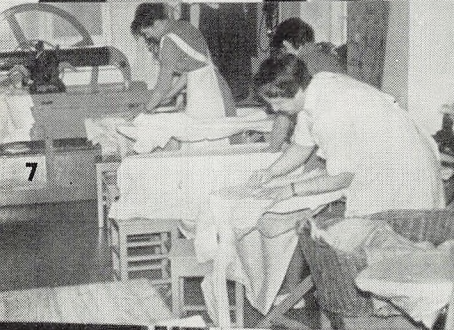
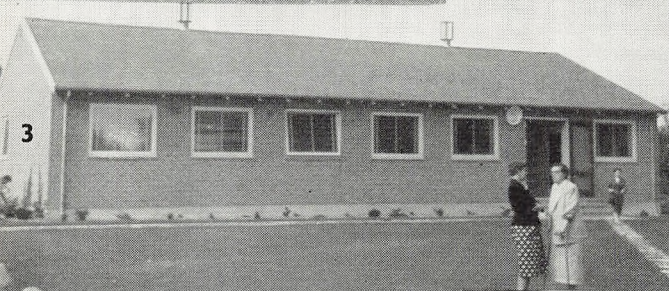
Tredie side: 1. Den gamle rulle er »go nok«. — 2. Fra skolekøkkenet. — 3. Der bælges ærter. — 4. Færøpiger og blomstrende æbletræer. — 5. Frk. Evaldsen med troppen på morgentur. — 6. Der synges: »Se, det summer af sol«. — 7. »Kendte profiler« på Ringsted torv. — 8. Harerne flåes. — 9. Fra bagestuen i »Privaten«. — 10. Vibeke kan li' sorte mis. — 11. Nuværende 5 mdr.s elever og miss Prapai Wongprachan fra Thailand.

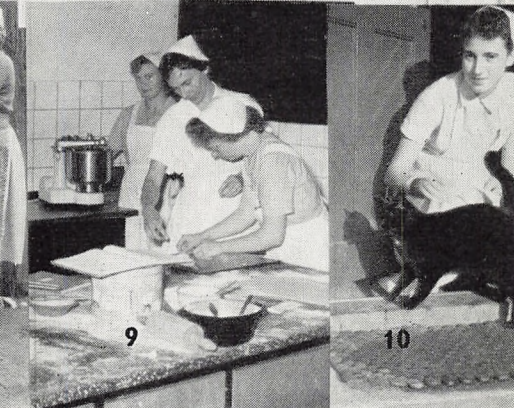
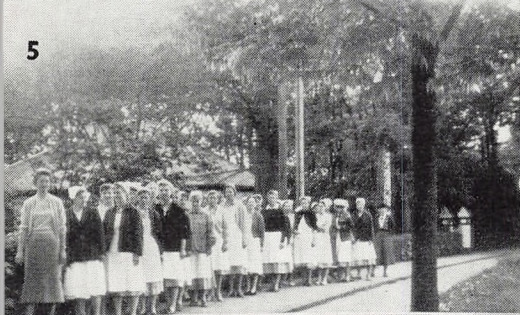
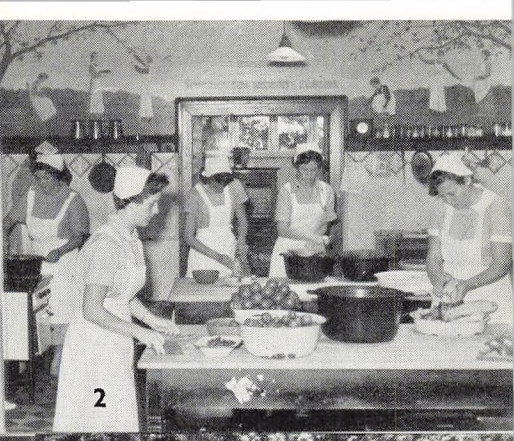
Fjerde side: 1. 1ste års specialhold. — 2. »Tutte« og lille Kirsten. — 3. 1ste års. — 4. Et glimt fra bibliotekshaven. — 5. Julie og Søren Anton på sølvbryllupsdagen. — 6. Ole. — 7. Hovedrengøring i seminariet med godt humør. — 8. Dimittender og lærere marts 1957.

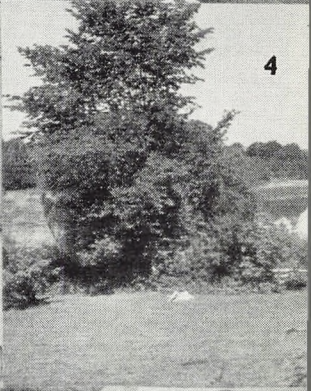
Lærerne fra de forskellige afdelinger sender venlige hilsener
og ønsker godt nytår.

Eli Laudrup	Thea Rasmussen	Karoline Buckhøj
Mary Sibbern	Marie Broholm	Esther Pedersen
Krista Laursen	Henny Sauderby	Henny Langkjær
Inger Marie Guld	Agnes Eliasson	Ingrid Saxtorph
Henny Bjerre Rasmussen Else Hansen		
Else og Gustav Nedergaard	P. F. Truelsen	E. Nordahl Svendsen
Anna Eriksen	Ingeborg Højer	Margrethe Bruun Pedersen
Astrid Kjær Christoffersen	Jonna Nielsen	Margaret Lauridsen
Nico og Folmer Dam		

Ankerhus afholder:

2 års kursus til uddannelse af husholdningslærerinder

Kursus til uddannelse af skolekøkkenlærerinder

5 mdr.s kursus for unge piger i husmodergerning

3 mdr.s mere teoretisk kursus fra januar

Studerende elever modtages